

סֵפֶר הַזוֹהַר

מִתְחַנֵּן הָאֱלֹקִי

רַבֵּי שְׁמֵעוֹן בֶּר יוֹחָאִי זִיע"א

סֵפֶר זוֹהַר תוֹרָה

הוא לקוט גדול ונפלא מכל ספרי הזוהר,
כל המאמרים השייכים לכל פרשה ופרשה עם לשון הקודש,
בקה יוכל כל אחד ללמוד הפרשה ולהבין הפסוקים עם מדרשי הזוהר,
בפרט בשבת קודש שהוא זמן המיוחד ללמוד הזוהר הקדוש,
ובזמן קצר כ-7 דקות ביום ילמד הפרשה עם מתיקות הזוהר,
"ספר הזוהר אפילו בקריאה לבד יש בו כוח לעשות נסים" (הנהגות הרמ"ז דף קעח:)

פְּרִשְׁת וִירָא

"דף היומי"

מְסַדֵּר וּמְחַוֵּלֵק פְּבֵי יְמוֹת הַשָּׁבוּעַ

בְּסִפְרָא דָא יִפְקֹן מִן גְּלוּתָא בְּרַחְמֵי

מוֹפְזָא לְלֵא מְטוֹרֵת רֹחַ כָּלֵל - לְקִירוֹב הַגְּאוּלָּה בְּרַחְמֵי

יָצָא לְאוֹר ע"י מִפְעַל הַזוֹהַר הָעוֹלָמִי, עִיה"ק בֵּית שְׁמֵשׁ תוֹכֵב"א
חוֹדֵשׁ חֶשְׁוֹן שְׁנַת תשע"ב לפ"ק

הוצאת:

שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
CIO CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gros
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin

מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם ספרי הזוהר היומי

בבתי כנסיות, בבתי מדרשות, בשמחות, לכל החברים וידידים,

ולכל אחד ואחד מישראל, לקרב הגאולה שלימה בב"א

וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים

ולכל ההבטחות הרשב"י זיע"א

מכתבי הסכמה מגדולי ישראל, כבר באו בדפוס בשאר
הספרים שהוצאנו לאור וזכרון אחד עולה לכאן ולכאן

"מפעל הזוהר העולמי"

רחוב נחל לכיש 24/8

רמת בית שמש ארץ ישראל

טל: 054-843-6784 / פקס: 02-995-1300

hazohar.com@gmail.com

פרשת וירא

זוהר דף צו ע"ב

ה' התגלה אל אברהם אחרי שנימול

"וַיֵּרָא אֱלֹהֵי ה' בְּאֵלֵי מִמְרָא". אמר רבי חייא, כיון שהגיע זמן ההוא שברית נמצא בו באברהם ונימול, אז נתקיים העולם, ודבר הקדוש ברוך הוא היה בו כנגלה. זהו שכתוב "וַיֵּרָא אֱלֹהֵי ה'" (ויקרא יד ע"א).

מידת מלכות הוא פתח האוהל

"וְהוּא יֹשֵׁב פֶּתַח הָאֹהֶל כַּחֲמֵי הַיּוֹם". אמר רבי שמעון, "פֶּתַח הָאֹהֶל", זה הוא כתר עשירי של המלך^[א] שהוא פתח לכל משכן קדוש של שאר הכתרים. וקראו דוד המלך לכתר הזה צדק. שכתוב "פֶּתַחוּ לִי שַׁעְרֵי צְדָק וְגו'". וכתוב "זֶה הַשַּׁעַר לַה'". "כַּחֲמֵי הַיּוֹם". כאשר האיר אור החסד. חלק גורלו של אברהם.

אחרי שנימול היה היחוד כראוי

(דף צח ע"א)

רבי אלעזר אמר, בא וראה טרם שנימול אברהם לא היה מדבר עמו אלא מתוך מדרגה התחתונה. ומדרגות העליונות לא נתקיימו על מדרגה התחתונה ההיא^[ב]. כיון שנימול מה כתוב. "וַיֵּרָא אֱלֹהֵי ה'". למי. שהרי לא כתוב וירא ה' אל אברהם, שאם לאברהם מה שבח יש כאן יותר מבתחלה טרם שנימול. שכתוב "וַיֵּרָא ה' אֶל אַבְרָם". אלא סוד כמוס הוא. "וַיֵּרָא אֱלֹהֵי ה'". למדרגה ההיא שדברה עמו. מה שלא היה מקודם לזה טרם שנימול. שעתה נתגלה הקול ונתחבר בדבור כאשר דיבר עמו^[ג] "וְהוּא יֹשֵׁב פֶּתַח הָאֹהֶל". והוא. ולא גלה מי. אלא כאן גלה החכמה. שכל המדרגות נחו על מדרגה התחתונה הזאת לאחר שנימול אברהם^[ד].

זיו הזוהר

שכלית, שנימול גרם הזדווגות בשלמות הראוי ספירת התפארת שהיא בחינת קול עם ספירת מלכות שהיא בחינת דיבור ובא הקול לאברהם בהתגלות על ידי שמיעת דיבור, ומפרש וַיֵּרָא אֱלֹהֵי ה' שספירות העליונות נתבראו ונתגלו באורות שלהן על ספירת מלכות בשלמות הראוי.
ד. היינו שספירות העליונות נתחדו ונזדווגו בשלמות הראוי עם ספירת מלכות.

א. זו ספירה האחרונה מעשר הספירות הקדושות שנקראת מלכות שורש השכינה הקדושה והיא בחינת פתח להשיג על ידה שאר הספירות.
ב. פירוש, שקודם המילה לא היתה בשלמות הראוי ההזדווגות של ספירת מלכות שהיא בחינת נוקבא עם הספירות העליונות שהן בחינת דוכרא.
ג. קודם המילה בא אליו רק ענין קול בלבד שלא בהתגלות על ידי שמיעת דיבור אלא בהשגה

בא וראה, "וַיֵּרָא אֱלֹהִים", זה הוא סוד הקול שנשמע, שהתחבר עם הדבור ונתגלה בו. "וְהוּא יֵשֵׁב פְּתַח הָאֵהָל", זה עולם העליון שעמד להאיר עליו. "כָּחֵם הַיּוֹם", שהרי הוארה בחינת הימין, המדרגה שאברהם נדבק בה^[א].

דבר אחר, "כָּחֵם הַיּוֹם", בשעה שנתקרבו מדרגה למדרגה בהשתוקקות של זו לנגד זו.

(דף צח ע"ב)

רבי אבא אמר^[א], "וַיֵּרָא אֱלֹהִים", עד שלא נימול אברהם היה סתום^[א], כיון שנימול נתגלה לו הכל, ושרתה עליו השכינה בשלימות כראוי.

ענין שלושת האנשים

בא וראה, "וְהוּא יֵשֵׁב פְּתַח הָאֵהָל". והוא, זה עולם העליון השורה על זה עולם התחתון. אימתי, "כָּחֵם הַיּוֹם". בזמן ההשתוקקות של צדיק האחד לשרות בול^[א] מיד "וַיֵּשֶׂא עֵינָיו וַיֵּרָא וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה אַנְשִׁים נֹצְבִים עָלָיו". מי הם שלשה אנשים, אלו אברהם יצחק ויעקב שעמדו על אותה המדרגה^[א] ומהם יונקת וניזונת. אז "וַיֵּרָא וַיִּרְץ לְקִרְאתָם". שהשתוקקות מדרגה התחתונה הזאת להתחבר בהם, וחדוה שלה היא להמשך אחריהם, "וַיִּשְׁתַּחוּ אֶרְצָה". להכין כסא לפניהם^[א].

מלאכים בדמות אנשים

(דף קא ע"א)

ובא וראה, לאחר שנימול אברהם היה יושב וכואב. והקדוש ברוך הוא שלח אליו שלשה מלאכים בהתגלות. וכי מי יכול לראות מלאכים, הרי כתוב (תהלים ק"ד) "עֵשֶׂה מְלָאכָיו רִחוּת וּגּוֹ". אלא ודאי ראה אותם, שירדו לארץ בדמיון דמות אנשים, ולא יקשה לך זאת, שהרי בודאי הם רוחות קדושות, ובשעה שיורדים לעולם מתלבשים באויר וביסודות של גשמיות, ונראים לאנשים ממש כמראה הדמות שלהם. ובא וראה אברהם ראה אותם כדמות אנשים, ואף על פי שהיה כואב מהמילה, יצא ורץ אחריהם, בשביל שלא לגרוע ממה שהיה עושה מקודם לזה.

זיו הזוהר

ח. ספירת היסוד היא המחברת בהשתוקקות ספירות העליונות עם ספירת המלכות והיא נקראת בשם צדיק, והשתוקקות הזאת נעשית על ידי קיום המצות בכלל ובמצות מילה בפרט.

ט. פירוש, שראה שהג' מדרגות חסד גבורה תפארת שהן שורש אברהם יצחק ויעקב ושורש הג' מלאכים מיכאל גבריאל רפאל הן מזדווגות עם מדת המלכות להשפיע לה שפע אורות שלהן להיות לה יניקה ומזון מהן להשפיע שפע לעולם הזה.

י. פירוש, כסא היינו שיוכל להיות בבחינת מרכבה לאורות האלה.

ה. הנה מדת החסד נקרא יום ומדת הדין נקראת לילה, ומדרגת אברהם היתה מדת החסד, וזהו כָּחֵם הַיּוֹם, שעל ידי המילה גרם שיהיה חם היום, היינו שיהיה נשפע מעולמות העליונים הרבה אורות חסדים למדת החסד שהיא מדרגת אברהם.

ו. עתה יפרש כָּחֵם הַיּוֹם רמז שעל ידי קיום מצות מילה גרם השתוקקות במדת היום להזדווג עם מדת הלילה שיאיר החשך מן האור הנשפע בו.

ז. פירוש, שהשגתו ברוח הקודש ובנבואה היתה תנומה.

אמר רבי שמעון, ודאי כדמות מלאכים ראה אותם, ממה שכתוב "וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי". ב"אלף דלת"^[יא] השכינה היתה באה. ואלו המלאכים היו תומכים שלה וכסא אליהו, לפי שהם הג' גוונים אשר תחתיה^[יב] וראה עתה בשביל שנימול, מה שלא היה רואה קודם טרם שנימול, בתחלה לא היה יודע אלא שהם אנשים, ואחר כך ידע שהם מלאכים קדושים, ובאו בשליחות אצלו, בשעה שאמרו לו "אַיֵה שָׂרָה אֲשֶׁתְּךָ" ובשרו לו בשורת יצחק.

תוספתא, זהר דף צח ע"ב

למה נתגלה אליו ה' דוקא באלוני ממרא

"וַיֵּרָא אֵלָיו ה' בְּאֵלֵי מְמָרָא". למה "בְּאֵלֵי מְמָרָא" ולא במקום אחר, אלא לפי שנתן לו עצה על כריתת הברית מילה שלו, בשעה שאמר הקדוש ברוך הוא לאברהם להמול, הלך אברהם להתייעץ עם חבריו^[יג] אמר לו ענר, אתה בן תשעים שנה ואתה תכאיב עצמך, אמר לו ממרא, זכור היום שהשליכו הכשדים אותך בתנור אש, וגם הרעב ההוא שעבר על העולם, שכתוב "וַיְהִי רָעַב בְּאֶרֶץ וַיֵּרֶד אֲבָרָם מִצְרַיִמָה", וגם אותן המלכים שרדפת אחריהם והכיתם. והקדוש ברוך הוא הצילך מכולם, ולא יכול איש לעשות לך רע, קום עשה מצות רבונך, אמר לו הקדוש ברוך הוא, ממרא אתה נתת לו עצה להמול. חייך שאין אני נתגלה עליו אלא בהיכל שלך. זהו שכתוב "בְּאֵלֵי מְמָרָא". עד כאן.

סתרי תורה, זהר דף צז ע"ב

התגלות ה' אל אברהם

"וַיֵּרָא אֵלָיו ה' בְּאֵלֵי מְמָרָא". נראתה ונתגלתה לו השכינה בתוך אותן המדרגות שנתחברו בצדדיה, מיכאל לצד הימין, גבריאל לצד השמאל, רפאל לפנים, אוריאל לאחור, ועל כן נתגלה עליו השכינה באלה עצי בשמים של העולם^[יד] בשביל להראות לפנייהם ענין ברית קודש, שהוא בכל העולם בסוד האמונה^[טו].

על ידי המילה נתעלה אברהם למדרגות גבוהות

"וְהוּא יֵשֵׁב פֶּתַח הָאֵהָל". מהו "פֶּתַח הָאֵהָל", זה המקום שנקרא ברית, סוד האמונה^[טז] "כְּחֵם הַיּוֹם", זה הסוד שנדבק בו אברהם^[יז] תוקף של צד הימין שהוא המדרגה

זיו הזוהר

- יא.** שעל פי המסורה הוא קודש.
- יב.** ג' גוונים מרמזים על הג' מדות חסד דין ורחמים שהעולם מתנהג על ידם.
- יג.** פירוש, של העצה היינו אם ימול על ידי עצמו או על ידי שליח, כיון שיש סכנה יותר על ידי עצמו מעל ידי שליח, לכן היה מסופק אם שייך אצלו הדין שמצוה בו יותר מבשלוחו, וגם שהיה לו ספק אם על ידי שליח מן הדרש על הפסוק המול ימול שהמוהל צריך להיות בעצמו נימול ולא ערל ואו הרי כולם היו ערלים וממרא נתן לו עצה שיבטח בהקדוש ברוך הוא וימול עצמו על ידי עצמו.
- יד.** היינו ד' מלאכים האלה.
- טו.** פירוש, להראות גדול כח מצות מילה שעל ידי זה נזדווגים אורות העליונים עם מדת מלכות להשפיע בה השפע הנצרכת להנהגת עולם הזה על ידי השכינה שנקראת רזא דמהימנותא.
- טז.** שעל ידי מצות מילה נתעלה אברהם להשיג ספירת היסוד שנקראת ברית המשפיע כל ההשפעות דלעילא באהל שהיא ספירת מלכות.
- יז.** היינו מדת החסד שורש קדושת אברהם, והשיג על ידי מצות מילה איך שגרם בזה השפעת חסדים מן מדת החסד אל ספירת היסוד להשפיע החסדים

שלו, [ועוד] "פֶּתַח הָאֱהָל", זה סוד השער של צדק, פתח האמונה^[יח] שאז נכנס בו אברהם ברושם הקדוש ההוא.

"כָּחֵם הַיּוֹם". זהו צדיק, מדרגת ההתחברות האחת שנכנס בה מי שנימול, ונרשם בו רושם הקדוש, שהרי יצא מן הערלה, ונכנס בהקיום של שתי מדרגות האלה, שהן סוד האמונה.

הינך מעוניין להקדיש
צָקָה בְּיוֹם?
לקרא זוהר הקדוש
ההודעה הזאת נכתבה בשבילך!!!

פאן ניתן להשיג בחינם ספרי זוהר לכל
המעוניין להקדיש צקה ביום לקרא זוהר הקדוש,
כל יום אמה לומד צקה זוהר ומקרב את הגאולה ברחמים (זוהר דף קכ"ד).

כשיבוא משיח יאמר עליך:
"בזכותך הגעת!
לך יש חלק בגאולת העם!"

בית שמש: 0548-436784, ירושלים: 02-6255789
בת ים: 03-6304523, 052-9077914, 054-2214449
במרכז: 09-8323442, בצפון: 054-9788564, בדרום: 08-6108608

זיו הזוהר

צדק, וכחם היום מרמז על יסוד שנקרא **צדיק**, וגם נקרא מדרגת ההתחברות כי הוא המחבר ספירת מלכות בחינת נוקבא עם ספירות העליונות שהן בחינת דוכרא וזה נקרא סוד האמונה, ועל ידי מצות מילה נתעלה אברהם להשיג ספירת **צדק וצדיק** מלכות ויסוד, וכן כל הנימול זוכה ליכנס בשתי קדושות האלה.

במלכות, וחום רמז לתשוקת המשפיע, ולהיפך מניעת ההשפעה נקראת קרישה, נמצא לפי פירוש זה שהרמז של ׀הוא יִשָּׁב פֶּתַח הָאֱהָל כָּחֵם הַיּוֹם מוסב על שתי הספירות יסוד וחסד.

יח. זהו כמו דבר אחר שמפרש הרמז באופן אחר, והיינו שפתח האהל מרמז על מלכות שנקראת

ענין המלאכים והבשורה

"וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה אַנְשִׁים נֹצְבִים עִלָּיו". אלה שלשה מלאכים השלוחים שמתלבשים באויר, ויורדים לזה העולם בדמות אנשים, שלשה היו כדמיון שלמעלה. לפי שקשת אינו נראה אלא בשלשה גונים, לבן, אדום, גון ירוק, וכך הוא בודאי^[ט] ואלו השלשה אנשים הם שלשה גונים, גון לבן, גון אדום, גון ירוק, גון לבן זה מיכאל, לפי שהוא צד הימין, גון אדום זה גבריאל, צד השמאל, גון ירוק זה רפאל, ואלה הם ג' גונים של הקשת, שהרי הקשת אינו נראה אלא עמהם, ולפיכך "וַיֵּרָא אֱלֹהִים" גלוי שכינה בשלשה גונים האלה, וכולם נצרכו, אחד לרפא מן המילה, וזה רפאל שר הרפואות, ואחד לבשר לשרה על הבן, וזה הוא מיכאל, לפי שהוא נתמנה על הימין, וכל טובות וברכות בידו נמסרו מצד בחינת הימין, ואחד להפוך לסדום, וזה הוא גבריאל שהוא לשמאל, והוא ממונה על כל הדינים שבעולם מצד הדין של בחינת שמאל, ולפי שאלה המלאכים הם חבורה שלה ותומכים שלה בכל, לפיכך כתוב השם אדני^[כ] שהרי שם זה נתגלה לו כלול בסודות עליונים, ונתגלה לו בהתגלות מה שלא היה מקודם לזה שלא היה נימול, ועד שנימול לא רצה הקדוש ברוך הוא להוציא ממנו זרע קודש, כיון שנימול מיד יצא ממנו זרע קודש, ולפיכך נגלה עליו השכינה באותן מדרגות הקדושות, והם נתגשמו בציור של אויר לשלשה אנשים^[כא] והיו אוכלים, אכלו בודאי, שאש שלהם אכל וכלה הכל, ונעשה נחת רוח לאברהם, הם אש בודאי, ואש ההוא נתכסה בציור של אויר, ולא היה נראה, והמאכל ההוא היה האש מלהט ושרף אותו, ואברהם קבל נחת רוח מזה, כיון שנסתלקה השכינה מה כתוב, "וַיַּעַל אֱלֹהִים מֵעַל אַבְרָהָם", מיד נסתלק עמה מיכאל, שכתוב "וַיָּבֹאוּ שְׁנֵי הַמַּלְאָכִים סְדֻמָּה וְגו'", שלשה כתוב בתחלה ועתה שני. אלא מיכאל שהוא ימין נסתלק עם השכינה, ונשארו רפאל וגבריאל, ועליהם כתוב, "שְׁנֵי הַמַּלְאָכִים סְדֻמָּה בְּעֶרְב", בשעה שהדין תולה על העולם, אחר כך נסתלק אחד ונשארו גבריאל בלבדו, ובזכותו של אברהם ניצל לוט, והוא גם כן זכה בהם, ועל כן באו אליו, עד כאן.

זוהר תורה * דף היומי * פרשת וירא - יום ב' זיו הזוהר

- ט. ג' גוונים הלאה מרמזים על הג' מדות חסד דין ורחמים שהן הנהגת עולם הזה.
 כ. שהוא קודש על פי המסורה והוא השם של כא. פירוש, בלבוש של אויר.

זוהר דף קב ע"א

אברהם היה מטהר את האנשים ושרה את הנשים

"יִקַּח נָא מְעַט מִיָּמִים וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם וְהִשְׁעֲנוּ תַּחַת הָעֵץ". אמר רבי אלעזר, בא וראה כל מה שאכל אברהם בטהרה היה אוכל, ולפיכך הקריב לפניהם ואכלו, שומר אברהם בביתו טהרה וטומאה, ואיש טמא לא היה יכול אפילו ליקרב לביתו, ואז ידע אברהם שזה טמא הוא, ועשה לו טבילה, או עשה לו לשמור שבעת ימים כראוי לו בביתו, ואברהם ושרה היו מתקנים טבילה לכולם, הוא לאנשים והיא לנשים, מה הטעם שעסק אברהם לטהר לאנשים, לפי שהוא טהור ונקרא טהור. שכתוב (איוב י"ד) "מִי יִתֵּן טָהוֹר מִטָּמֵא לֹא אֶחָד".

"טהור" זה אברהם שיצא מתרח, רבי שמעון אמר בשביל לתקן אותה המדרגה של אברהם, ומה היא, מים^[כ], לפיכך התקין לטהר בני העולם במים, ובשעה שהזמין למלאכים, בראשית דבריו מה כתוב, "יִקַּח נָא מְעַט מִיָּמִים", בשביל להתחזק במדרגה ההיא שהמים שורין בה^[כ] ולפיכך היה מטהר לכל האנשים מהכל, היה מטהרם מצד של עבודה זרה, והיה מטהרם מצד הטומאה, וכמו שהוא היה מטהר לאנשים, כן גם שרה מטהרת לנשים, ונמצאים כולם שבאו אצלם טהורים מהכל.

ניסים שנעשו לאברהם בענין טהרת האנשים

בא וראה, עץ נטע אברהם בכל מקום שהיה מדורו שם, ולא היה נתגדל העץ בכל מקום כראוי, מלבד בזמן שהיה מדורו בארץ כנען, ובעץ ההוא היה מכיר מי שנדבק בו בהקדוש ברוך הוא, ומי שנדבק בעבודה זרה, מי שנדבק בהקדוש ברוך הוא, היה העץ פושט ענפיו וכסה על ראשו, ועשה עליו צל נאה, ומי שנדבק בצד של עבודה זרה, עץ ההוא היה נסתלק ממנו, וענפיו היו עולים למעלה, אז היה אברהם מכירו והוכיח אותו, ולא סר משם עד שנדבק באמונתו של הקדוש ברוך הוא, וכן גם מי שהיה טהור, היה העץ מקבלו, ומי שהיה טמא לא קבלו העץ, אז הכירם אברהם והיה מטהרם במים, ומעין מים היה תחת עץ ההוא, ומי שהיה צריך טבילה, מיד עלו המים אליו, והעץ נסתלקו ענפיו, אז הכיר בו אברהם שהוא טמא, וצריך טבילה מיד, ואם לא^[כ] חרבו המים, אז הכיר שנצרך להיות טמא ולהשמר שבעת ימים.

אברהם בדק את המלאכים

בא וראה שאפילו בשעה שהזמין את המלאכים, אמר להם, "וְהִשְׁעֲנוּ תַּחַת הָעֵץ", בשביל לראות ולבדוק אותם, ובעץ ההוא היה בודק לכל בני העולם, והסוד הוא שבשביל הקדוש ברוך הוא אמר כך, שהוא עץ החיים של הכל, ולפיכך אמר "וְהִשְׁעֲנוּ תַּחַת הָעֵץ", ולא תחת עבודה זרה.

זוהר

כב. מים רמז למדת החסד מדרגת אברהם. רק חסדים.
 כד. פירוש, שאם היה טמא טומאה חמורה ולא היה
 כג. פירוש, להתחזק במדת החסד ששורין בה ראוי לטבילה מיד.

ובא וראה כאשר חטא אדם, בעץ הדעת טוב ורע חטא, שכתוב "וּמַעַץ הַדַּעַת וּגוּ". וגרם מיתה לעולם, מה כתוב, "וְעֵתָהּ פֶּן יִשְׁלַח יְדוֹ וְלָקַח גַּם מַעַץ הַחַיִּים וּגוּ", כאשר בא אברהם, בעץ אחר היה מתקן את העולם, שהוא עץ החיים, והודיע האמונה לכל בני העולם.

בראשית דף קא ע"ב

ענין אכילת המלאכים והבשורה

"וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אֵיךְ שָׂרָה אֲשֶׁתְּךָ וּגוּ". וכי לא ידעו מלאכים העליונים ששרה הנה באהל, ולמה כתוב "אֵיךְ", אלא שאין יודעים בזה העולם, רק מה שנמסר להם לדעת, "אֵיךְ שָׂרָה אֲשֶׁתְּךָ", שלא רצו לאמר לפניה, וכיון שאמר "הֲנֵה בְּאֵהָל", מיד "וַיֹּאמֶר שׁוּב אָשׁוּב אֵלַיךְ כְּעַת חַיָּה וְהֵנָּה בֵּן לְשָׂרָה אֲשֶׁתְּךָ וּגוּ".

בא וראה דרך ארץ, כי טרם שהזמין אברהם לפניהם לאכול, לא אמרו לו כלום, כדי שלא יהיה נראה שבעבור אותה הבשורה הזמינם לאכול, לאחר שכתוב "וַיֹּאכְלוּ", אז אמרו לו בשורה ההיא.

"וַיֹּאכְלוּ", התעלה על דעתך שמלאכים עליונים אוכלים, אלא בשביל כבודו של אברהם נראה כך, אמר רבי אלעזר "וַיֹּאכְלוּ" בודאי, לפי שהם אש האוכל אש, ולא היה ניכר, וכל מה שנתן להם אברהם היו אוכלים, לפי שמצדו של אברהם אוכלים למעלה^[כתי].

זוהר דף קב ע"ב

השכינה אמרה שוב אשוב

"וַיֹּאמֶר שׁוּב אָשׁוּב אֵלַיךְ כְּעַת חַיָּה וּגוּ". אמר רבי יצחק, שׁוּב אָשׁוּב, שׁוּב יָשׁוּב צָרִיךְ לוֹמַר, שהרי מפתח הזה לפקוד עקרות בידו של הקדוש ברוך הוא, הוא, ולא ביד שליח אחר, כמו שלמדנו שלשה מפתחות הם שלא נמסרו ביד שליח, של יולדת, של תחיית המתים ושל גשמים, והואיל שלא נמסרו ביד שליח, למה כתוב שׁוּב אָשׁוּב, אלא ודאי הקדוש ברוך הוא שהיה עומד עליהם אמר הדבר, לפיכך כתוב "וַיֹּאמֶר שׁוּב אָשׁוּב אֵלַיךְ".

ובא וראה, בכל מקום שכתוב ויאמר סתם או ויקרא סתם, הוא מלאך הברית ולא אחר^[כתי], ויאמר, שכתוב (שמות ט"ו) "וַיֹּאמֶר אִם שָׁמוּעַ תִּשְׁמַע לְקוֹל ה' אֶלְהֵיךָ וּגוּ", ויאמר, ולא אמר מי הוא, ויקרא, שכתוב "וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה", ולא אמר מי הוא, אמר, שכתוב (שמות כ"ד) "וְאֶל מֹשֶׁה אָמַר עֲלֶה אֵלַי ה'", ולא אמר מי הוא, אף כאן שכתוב "וַיֹּאמֶר שׁוּב אָשׁוּב", ויאמר סתם, ולא אמר מי היה, אלא בכל אלה מלאך הברית היה, והכל בהקדוש ברוך הוא נאמר, ולפיכך כתוב, "וַיֹּאמֶר שׁוּב אָשׁוּב אֵלַיךָ וּגוּ".

יצחק עתיד להולד

"וְהֵנָּה בֵּן לְשָׂרָה אֲשֶׁתְּךָ". מה הטעם שלא כתוב והנה בן לך, אלא בשביל שלא יחשוב שזה מן הגר יהיה כבתחילה, רבי שמעון אמר והנה בן, זה הוא בן בודאי ולא ישמעאל,

זוהר זיו הזוהר

כה. פירוש, מצד מדת החסד כי אין להם עבודה נהמא דכסופא. של בחירה נגד יצר הרע, ולכן מזונם נקרא כו. היינו השכינה הקדושה.

זה הוא בן שכבד לאביו כראוי, אימתי כבד אותו, בשעה שעקדו על גבי המזבח, ורצה להקריב אותו לקרבן, ויצחק בן שלשים ושבע שנים היה, ואברהם היה זקן, שאילו היה בועט בו ברגל אחת, לא היה יכול לעמוד לפניו, והוא כבד את אביו, ועקדו ככבש אחד, בשביל לעשות רצון אביו.

יצחק בן לשרה

וְהָיָה בֶן לְשָׂרָה אֲשֶׁתְּךָ. בן לשרה שבשבילו מתה שבשבילו נצטערה נפשה עד שיצאה ממנה.

וְהָיָה בֶן לְשָׂרָה. להתעלות עבורו בשעה שהקדוש ברוך הוא יושב בדין על העולם, שאז **וְהָיָה פֶקֶד אֶת שָׂרָה וּגו'.** שהרי נזכרת שרה בשביל זכותו של יצחק^[ט], ועל כן הוא בן לשרה.

זוהר דף קג ע"א

מה שמעה שרה

וְיִשְׂרָאֵל שָׁמְעַת פֶּתַח הָאֵהָל וְהוּא אֶחָרָיו. מה **וְהוּא אֶחָרָיו**, והיא אחריו צריך לומר, אלא סוד הוא, **וְיִשְׂרָאֵל שָׁמְעַת** מה שהיה אומר **פֶּתַח הָאֵהָל**, זו מדרגה התחתונה פתח האמונה^[כ], **וְהוּא אֶחָרָיו**, שהודה לו מדרגה העליונה, ומן היום שהיתה שרה בעולם לא שמעה דבר הקדוש ברוך הוא, מלבד בשעה ההיא.

דבר אחר, **וְיִשְׂרָאֵל שָׁמְעַת**. שהיתה יושבת שרה פתח האהל בשביל לשמוע הדברים, והיא שמעה דבר הזה שנתבשר בו אברהם, **וְהוּא אֶחָרָיו**, זה אברהם שהיה יושב אחורי השכינה.

(דף קג ע"ב)

רבי שמעון אמר **וְיִשְׂרָאֵל שָׁמְעַת פֶּתַח הָאֵהָל**, זה הוא הפתח של **צדק**, כמו שכתוב **פֶּתַחוּ לִי שַׁעַר צְדָקָה**, זה פתח הראשון ליכנס בו^[ט], ובפתח הזה נראים כל שאר פתחים העליונים, מי שזוכה להשיג פתח הזה, זוכה להבין בו ובכל שאר הפתחים, לפי שכולם חונים עליו^[ל], לפיכך כשנתבשר אברהם, מדרגה זו היתה אומרת, כמו שנתבאר שכתוב **וַיֹּאמֶר שׁוּב אָשׁוּב אֵלַיְךָ כְּעַתְּ חַיָּה**. **ויאמר**, ולא כתוב מי היה, וזה הוא **פֶּתַח הָאֵהָל**, ועל כן שרה שומעת מדרגה זו שהיתה מדברת עמו, מה שלא שמעה מקודם לזה, שכתוב **וְיִשְׂרָאֵל שָׁמְעַת פֶּתַח הָאֵהָל**, שהיה מבשר ואומר, **שׁוּב אָשׁוּב אֵלַיְךָ כְּעַתְּ חַיָּה**, **וְהָיָה בֶן לְשָׂרָה אֲשֶׁתְּךָ**.

זיו הזוהר

כז. שקורין ישראל בראש השנה הפרשה וְהָיָה פֶקֶד אֶת שָׂרָה כדי להזכיר זכות עקדת יצחק.

כח. פירוש, שרה שמעה דברי השכינה הנקראת פתח האהל בשורת הבן על ידי המלאך מיכאל שהיה אז מרכבה להשכינה.

ל. פירוש, שבספירת מלכות נראין כל שאר ספירות עליונות החונים עליה להזדווג עמה ולהשפיע בה שפע.

בשורת הזרע דוקא עכשיו

בא וראה כמה היא אהבת הקדוש ברוך הוא אל אברהם, שהרי לא יצא ממנו יצחק עד שנימול, לאחר שנימול נתבשר בו ביצחק, לפי שהוא עתה זרע קודש, וטרם שנימול אין הוא זרע קודש, ועתה הוא כמו שכתוב "אֲשֶׁר זָרְעוּ בוֹ לְמִינְהוּ".

ובא וראה, טרם שנימול אברהם, אותו הזרע שלו לא היה קודש, לפי שיצא בתוך הערלה, ונדבק בהערלה למטה^[לא] לאחר שנימול יצא זרע ההוא בתוך קדושה, ונדבק בקדושה שלמעלה והוליד למעלה^[לב], ונדבק אברהם במדרגתו כראוי.

זוהר דף קג ע"א

הגיעו לזמן שאפשר להם להוליד את יצחק

"וְאַבְרָהָם וְשָׂרָה זָקְנִים בְּאֵים בְּיָמִים". מה "בְּאֵים בְּיָמִים", קצב הימים שראוי אז להם, לאחד מאה ולאחד תשעים, נכנסו בימים בקצבת הימים כראוי^[לג], "בְּאֵים בְּיָמִים", כמו ש[היה] כתוב, כי בא היום, שנחשך היום להכנס.

"חֲדַל לְהִיטֵל לְשָׂרָה אֲרַח כְּנָשִׁים". ובאותה השעה הרגישה עצמה בעדון אחד^[לד], ולפיכך אמרה "וְאֵדְנִי זָקֵן". שהרי הוא אינו ראוי להוליד, לפי שהוא זקן.

זהר דף קד ע"א

ה' שולח איזה זכות לצדיק כדי להצילו או להציל קרוביו

"וַיִּקְמוּ מִשָּׁם הָאֲנָשִׁים וַיִּשְׁקְפוּ עַל פְּנֵי סָדָם". רבי אלעזר אמר בא וראה כמה נוהג הקדוש ברוך הוא טובה עם כל הבריות, וכל שכן לאותן ההולכים בדרכיו, שאפילו בזמן שרוצה לדון העולם, הוא גורם למי שאוהב אותו לזכותו במצוה, טרם שיבא דין ההוא לעולם, שלמדנו, בשעה שהקדוש ברוך הוא אוהב לאיזה איש, שולח לו מתנה, ומה היא, עני, בשביל שיזכה בו, וכיון שזוכה בו, הוא ממשיך עליו חוט של חסד, הנמשך מצד בחינת

זוהר * זיו הזוהר

- לא. היינו כח הטומאה חלקו של נחש הקדמוני.
- לב. פירוש, שהיה בכחו להמשיך מלמעלה הנשמה הקדושה של נשמת יצחק.
- לד. היינו שפרסה נדה, לכן יפרש הכתוב שעד זמן ההיא חדל כבר להיות לשרה אורח כנשים ועתה נעשה שינוי אצלה.
- לג. יתכן לפרש שהמספר מאה ותשעים היינו קץ, והרמו שהגיע זמן תולדות יצחק בעבור הקץ של

הימין, ופורס אותו על ראשו ורושם אותו, כדי שכשיבא הדין לעולם, אותו המחבל יהיה נזהר בו, שכאשר זוקף עיניו ורואה אותו הרושם, אז מסתלק ממנו ונזהר בו, לפיכך הקדים לו הקדוש ברוך הוא במה לזכות.

ובא וראה כשבקש הקדוש ברוך הוא להביא דין על סדום, היה מזכה תחלה לאברהם, ושלח לו מתנה לזכות עמהם, בשביל להציל את לוט בן אחיו משם, זהו שכתוב, "וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת אַבְרָהָם וַיִּשְׁלַח אֹת לוֹט מֵתוֹךְ הַהֶפְכָּה", לא כתוב, ויזכר אלהים את לוט. שהרי בזכותו של אברהם ניצל, ומהו "וַיִּזְכֹּר", שזכר לו מה שזכה מקודם עם אותו שלשת המלאכים.

כדמיון זה אדם הזוכה בצדקה עם אנשים, בשעה שהדין שורה בעולם, הקדוש ברוך הוא זוכר לצדקה ההיא שעשה, לפי שבכל זמן שזוכה האדם, נכתב כך עליו למעלה, ואפילו בזמן שהדין שורה עליו, והקדוש ברוך הוא זוכר לטובה ההיא שעשה וזכה עם האנשים, כמו שכתוב, "וּצְדָקָה תִּצְיֵל מִמֶּנּוּ", לפיכך הקדים לו הקדוש ברוך הוא לאברהם, בשביל שיזכה ויציל ללוט.

המלאכים ניזונו מאברהם

"וַיִּשְׁקְפוּ עַל פְּנֵי סֹדֶם" בא וראה "וַיִּקְמוּ מִשָּׁם הָאֲנָשִׁים", מאותה הסעודה שהתקין להם אברהם וזכה בהם, ואף על פי שמלאכים היו זכה בהם, וכל מאכל שהוא לא נשאר ממנו כלום, בשביל אברהם לזכות בהם, שהרי כתוב, "וַיֵּאכְלוּ", בהאש שלהם נשרף.

ואם תשאל הרי ג' מלאכים היו, אחד של אש, ואחד של מים, ואחד של רוח, אלא שכל אחד ואחד נכלל בחברו, ולפיכך, "וַיֵּאכְלוּ", כדמיון זה (שמות כ"ד): "וַיִּחְזוּ אֶת הָאֱלֹהִים וַיֵּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ", אכילה ודאית אכלו, שניזונו מן השכינה, אף כאן "וַיֵּאכְלוּ", להיות ניזון מצד ההוא שאברהם נדבק בו^[לה], ולפיכך לא השאירו כלום ממה שנתן להם אברהם, כדמיון זה נצרך לו לאדם לשתות מן הכוס של ברכה, בשביל שיזכה לברכה ההיא שלמעלה, ואף המלאכים אכלו ממה שהכין להם אברהם, בשביל שיזכו להיות ניזונים מצדו של אברהם, שהרי מן צד ההוא יוצא מזון לכל מלאכים עליונים.

השקפה לרחמים

"וַיִּשְׁקְפוּ עַל פְּנֵי סֹדֶם". "וַיִּשְׁקְפוּ", זו התעוררות הרחמים להציל את לוט, כתוב כאן "וַיִּשְׁקְפוּ", וכתוב שם (דברים כ"ו): "הַשְּׂקִיפָה מִמַּעוֹן קִדְשְׁךָ מִן הַשָּׁמַיִם", מה שם לרחמים, אף כאן לרחמים.

לוית האורחים

"וַאֲבָרְהָם הִלְךְ עִמָּם לְשַׁלְּחָם". לעשות להם לוייה, אמר רבי ייסא, אם תאמר שאברהם ידע שמלאכים הם, למה עשה להם לוייה, אלא אמר רבי אלעזר אף על פי שהיה יודע, מה שהיה רגיל לעשות עם אנשים, עשה עמהם וליויה אותם, לפי שכך נצרך לו לאדם

זו הזוהר

לה. כי המלאכים ניזונים למעלה מכח מדת החסד שורשו של אברהם כנזכר לעיל.

לעשות לוייה לאורחים, שהרי הכל בזה תולה, וכאשר הוא היה הולך עמהם נגלה הקדוש ברוך הוא על אברהם, שכתוב "וה' אָמַר הַמִּכְסָּה אֲנִי מֵאַבְרָהָם וגו'", "וה'", הוא ובית דינו. לפי שהקדוש ברוך הוא היה הולך עמהם.

בא וראה כאשר האדם עושה לוייה לחברו, הוא ממשיך להשכינה שתתחבר עמו, וללכת עמו בדרך הזה להצילו, ולפיכך נצרך לו לאדם ללות לאורחים.

זוהר דף קד ע"ב

ה' רצה להודיע לאברהם לפני שהופך את סדום

"וה' אָמַר הַמִּכְסָּה אֲנִי מֵאַבְרָהָם אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה". אמר רבי יהודה, הקדוש ברוך הוא נתן כל הארץ לאברהם, להיות לו אחוזת נחלה לעולם, שכתוב, "כִּי אַתְּ כָּל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲתָה רֹאֶה לְךָ אֶתְנַנֶּה וּלְזֶרְעֶךָ". וכתוב, "שָׂא נָא עֵינֶיךָ וּרְאֵה וגו'", ואחר שבקש הקדוש ברוך הוא לעקור מקומות האלה, אמר הקדוש ברוך הוא, כבר נתתי את הארץ לאברהם, והוא אב לכולם, שכתוב, "כִּי אֲב הֶמוֹן גּוֹיִם נִתְתִּיךָ", ולא נאה לי למחות הבנים ולא אודיע לאביהם, שקראתי לו אברהם אוהבי, ולפיכך היה צריך להודיע לו, זהו שכתוב, "וה' אָמַר הַמִּכְסָּה אֲנִי מֵאַבְרָהָם אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה".

ענותותו של אברהם

אמר רבי אבא, בא וראה ענותותו של אברהם, שאף על פי שאמר לו הקדוש ברוך הוא "זַעֲקַת סֹדֶם וְעַמָּהּ כִּי רַבָּה", ואחר כל אלה שהאריך לדבר עמו והודיעו שרוצה לעשות דין בסדום, לא בקש מלפניו שיציל את לוט ולא יעשה בו דין, מה הטעם, בשביל שלא יתבע שכר על מעשיו, ועל כן שלח הקדוש ברוך הוא את לוט והציל אותו בזכות אברהם, שכתוב, "וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת אַבְרָהָם וַיִּשְׁלַח אֶת לוֹט מֵתוֹךְ הַהֶפְכָּה וגו'".

זוהר דף קה ע"ב

מתי הוא עת רצון לתפילה

"וַאֲבָרְהָם הָיוּ יְהִי לְגוֹי גָּדוֹל וְעָצוּם". מה הטעם של ברכה זו כאן, אלא בשביל להודיע, שאפילו בשעה שהקדוש ברוך הוא יושב בדין על העולם, לא נשתנה, שהרי יושב בדין על זה, וברחמים על זה, והכל ברגע אחד ובשעה אחת.

אמר רבי יהודה, והרי כתוב, "וַאֲנִי תַפְלְתִּי לְךָ ה' עַת רְצוֹן", פעמים שהיא עת רצון ופעמים שאין היא עת רצון, פעמים שומע תפלה ופעמים שאינו שומע, פעמים שנמצא ופעמים שאינו נמצא, שכתוב (ישעיהו נ"ה) "דַּרְשׁוּ ה' בְּהִמְצָאוֹ קְרָאֵהוּ בְּהִיּוֹתוֹ קְרוֹב".

אמר רבי אלעזר, כאן ליחיד כאן לצבור, כאן למקום אחד וכאן לכל העולם, לפיכך היה מברך לאברהם, שהוא שקול ככל העולם, שכתוב, "אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהַבְרָאָם", ולמדנו, באברהם, יהיה בגימטריא שלשים, כך למדנו, שלשים צדיקים מזמין הקדוש ברוך הוא בכל דור ודור לעולם, כמו שהזמין את אברהם.

זוהר בחקתי קיג ע"ב

גדלות מצות צדקה

"כִּי יִדְעֲתִיו לְמַעַן אֲשֶׁר יַצְוֶה אֶת בְּנֵיו וְגו' וְשִׁמְרוּ דֶרֶךְ ה' לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט". והלא כיון שכתוב "וְשִׁמְרוּ דֶרֶךְ ה'", למה כתב "לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט", אלא, מי ששומר דרכי התורה, כביכול הוא עושה צדקה ומשפט, ומהו צדקה ומשפט, זה הקדוש ברוך הוא^[ל].

בכה רבי שמעון ואמר וי להם לאנשים, שאין יודעים ואין מסתכלים בכבוד רבונם, מי הוא העושה שם הקדוש בכל יום^[ל], הלא תדע שזה הוא הנותן צדקה לעניים.

בא וראה שביארו שהעני נקשר במדת הדין, וכל מאכלו בדין הוא, וזהו המקום שנקרא צדק^[ל] ומי שנותן צדקה לעני, הוא עושה למעלה שיהיה השם הקדוש בשלמות כראוי, לפי שצדקה היא עץ החיים^[ל], וצדקה משפיע לצדק, וכאשר משפיע לצדק, אז נתחבר זה בזאת, והשם הקדוש נמצא בשלמות, ומי שעושה התעוררות הזאת למטה, ודאי כאילו עשה שיהיה שם הקדוש בשלמות, כדמיון שהוא עושה למטה, כך נתעורר למעלה, ועל כך כתוב (תהלים ק"ו): "אֲשֶׁרִי שִׁמְרֵי מִשְׁפָּט עֲשֵׂה צְדָקָה בְּכָל יְעַת", "עֲשֵׂה צְדָקָה", זה הקדוש ברוך הוא^[מ], כביכול הוא עושה אותו, אשרי חלקו שזכה לעשות השם הקדוש למעלה, לפיכך צדקה עולה על הכל, ודוקא צדקה לשמה, שהרי נתעורר צדקה לצדק לחברם ביחד, ולהיות כל השם הקדוש כראוי.

זוהר דף קה ע"ב

עוון אנשי סדום

"וַיֹּאמֶר ה' זַעֲקַת סֹדֶם וְעִמֹרָה פִּי רַבָּה וְגו'". אמר רבי אלעזר, בא וראה אמר לו הקדוש ברוך הוא לאברהם "זַעֲקַת סֹדֶם", שהרי עלה לפני מה שהם עושים לכל העולם, שמנעו רגלי אנשים שלא יכנסו בסדום ועמורה, שכתוב (איוב כ"ח): "פָּרַץ נַחַל מַעַם גָּר

זוהר זוהר

לו. פירוש, עושה מלשון תקון קנין וכניסה ואסיפה והיינו עשיית התחברות חדשה, וצדקה רמו על ספירת תפארת עץ החיים שבה מאיר השם הוי"ה ברוך הוא, ומשפט רמו על ספירת מלכות שנקראת צדק, או על השכינה הקדושה, ושם מאיר השם אדני, ועל ידי שמירת דרך ה', ובפרט על ידי נתינת צדקה לעני, גורם עשייה והתחברות למעלה צדקה עם משפט, תפארת עם מלכות, והיינו יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה, הוי"ה ואדני.

לז. פירוש, שגורם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה השם הוי"ה עם השם אדני, היינו עשיית שם הקדוש. לח. היינו מלכות בחינת מקבל דלית לה מגרמה כלום אלא מה שמשפיעים בה שאר הספירות, כמו

לו. פירוש, עושה מלשון תקון קנין וכניסה ואסיפה והיינו עשיית התחברות חדשה, וצדקה רמו על ספירת תפארת עץ החיים שבה מאיר השם הוי"ה ברוך הוא, ומשפט רמו על ספירת מלכות שנקראת צדק, או על השכינה הקדושה, ושם מאיר השם אדני, ועל ידי שמירת דרך ה', ובפרט על ידי נתינת צדקה לעני, גורם עשייה והתחברות למעלה צדקה עם משפט, תפארת עם מלכות, והיינו יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה, הוי"ה ואדני.

לז. פירוש, שגורם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה השם הוי"ה עם השם אדני, היינו עשיית שם הקדוש. לח. היינו מלכות בחינת מקבל דלית לה מגרמה כלום אלא מה שמשפיעים בה שאר הספירות, כמו

לו. פירוש, עושה מלשון תקון קנין וכניסה ואסיפה והיינו עשיית התחברות חדשה, וצדקה רמו על ספירת תפארת עץ החיים שבה מאיר השם הוי"ה ברוך הוא, ומשפט רמו על ספירת מלכות שנקראת צדק, או על השכינה הקדושה, ושם מאיר השם אדני, ועל ידי שמירת דרך ה', ובפרט על ידי נתינת צדקה לעני, גורם עשייה והתחברות למעלה צדקה עם משפט, תפארת עם מלכות, והיינו יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה, הוי"ה ואדני.

לז. פירוש, שגורם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה השם הוי"ה עם השם אדני, היינו עשיית שם הקדוש. לח. היינו מלכות בחינת מקבל דלית לה מגרמה כלום אלא מה שמשפיעים בה שאר הספירות, כמו

לו. פירוש, עושה מלשון תקון קנין וכניסה ואסיפה והיינו עשיית התחברות חדשה, וצדקה רמו על ספירת תפארת עץ החיים שבה מאיר השם הוי"ה ברוך הוא, ומשפט רמו על ספירת מלכות שנקראת צדק, או על השכינה הקדושה, ושם מאיר השם אדני, ועל ידי שמירת דרך ה', ובפרט על ידי נתינת צדקה לעני, גורם עשייה והתחברות למעלה צדקה עם משפט, תפארת עם מלכות, והיינו יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה, הוי"ה ואדני.

הַנְּשַׁכְּחִים מִנֵּי רֶגֶל דָּלוּ מֵאֲנוּשׁ נְעוּי, "פֶּרֶץ נַחַל מַעַם גָּר", פֶּרְצָה הִיא פּוֹרֵץ הַנַּחַל לְאוֹתָן בְּנֵי הָעוֹלָם שֶׁנִּכְנְסוּ לָשֵׁם, שְׂכוֹלָם כִּשְׂרָאוֹ מִי שֶׁנִּתֵּן לֵאכּוֹל וּלְשִׁתּוֹת לְאִישׁ אַחֵר, הֵיוּ מְשֻׁלְּכִים אוֹתוֹ בְּעוֹמֵק הַנְּהַר, וְזֶה שֶׁלֶקַח מֵהֶם הֶלַחֵם עָשׂוּ לוֹ גַּם כֵּן כֵּךְ, וְעַל כֵּן כָּל בְּנֵי הָעוֹלָם הֵיוּ "נְשַׁכְּחִים מִנֵּי רֶגֶל", שֶׁמִּנְעוּ רִגְלֵיהֶם לְבִלְתִּי בֹא שְׂמָה, וּמִי שֶׁבֹא שְׂמָה "דָּלוּ מֵאֲנוּשׁ נְעוּי", שֶׁהֵיוּ מַעֲנִים גּוֹפֵם בְּרַעֲב, כִּי לֹא הֵיוּ נוֹתְנִים לוֹ לֵאכּוֹל וּלְשִׁתּוֹת, וְנִשְׁתַּנָּה צוֹרְתוֹ מִשְׂאֵר בְּנֵי הָעוֹלָם, וְעוֹד נֶעַו כְּכַתּוּב (מְשֻׁלֵּי ה'): "נְעוּ מֵעֲגֻלְתֵּיהֶ", שֶׁהֵיוּ נוֹטִים לִלְכֹת בְּמַעְגַל וּדְרֹךְ עֲקוּם שֶׁלֹא לְכַנּוּס לָשֵׁם, וְאִפִּילוּ עוֹפּוֹת הַשָּׁמַיִם נִמְנָעוּ לְבֹא שְׂמָה, שֶׁכְּתוּב (אִיּוֹב כ"ח): "נִתְיַב לֹא יִדְעוּ עֵיט וְגוּ", וּלְפִיכֵךְ כָּל הָעוֹלָם הִיא צוּעֵק עַל סְדוּם וְעַל עַמּוּרָה וְעַל כָּל הָעָרִים, שְׂכוֹלָם בְּדַמְיוֹן אֶחָד הֵיוּ. "זַעֲקַת סְדוּם וְעַמּוּרָה כִּי רָבָה". אִמַר לוֹ אֲבִרָהִם, לְמָה, אִמַר לוֹ, וְחִטָּאתָם כִּי כִבְדָה מְאֹד, לְפִיכֵךְ אֲרִדָה נָא וְאֲרָאָה.

הַזוֹהַר זוֹהַר
מִכְרִיז וְאוֹמֵר
הַלּוֹמֵד וְחוֹזֵר
מְרוֹיָהּ וְקוֹצֵר

מִהַפְּנֵי הַזוֹהַר הָעוֹלָמִי יוֹצֵאת לְדַרְךָ!

עברו מעל מאה שנה
שהגה"צ המקביל האלקי
רבי יודל רוזנברג
זצוקלה"ה הוציא לאור
את ספריו הקדושים
זוהר תורה, לאחר עמל
ויגיעה רבה ימים וילות
ללא הפוגה במשך 20 שנה,
בהם סדר לקט וערך את
ספריו זוהר התורה, לפי סדר
הפרטיות אשר בו מובאים
קטעי הזוהר המובנים גם
לפי הפשוט, במטרה שכל
יהודי ויהודי ואפילו הקטנים
שבהם יוכלו להיות מקשרים
לספר הזוהר. זכינו לפרסם
ולהוציא לאור פרטיות
אחדות מספריו, וכן שעורים
המושמעים על ידי הגה"צ רבי
שלום יהודה גראס האדמו"ר
מהאלמין שליט"א.

רעיון חדשני יוצא לדרך ממפעל הזוהר העולמי

שעורי דף היומי ב"זוהר תורה"
ו"זוהר חק לישראל"
מידי יום ביזמו ברדיו 2000

בכל יום שני משעה 3-5
על ידי הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
האדמו"ר מהאלמין שליט"א.

שיעורים בדף היומי "זוהר תורה"
ו"זוהר חק לישראל" מידי יום ביזמו,
על ידי הרב אליהו ממן שליט"א
ראש מוסדות "תורת אברהם" נצרת עילית.

הגימטריה של "זוהר תורה" = 829
"דוד מלך ישראל חי וקיים" = 829

הגימטריה של "כולם לומדים בזוהר" = 447
"יביא מטיח בן דוד" = 447

כלומר רק אם נלמד כל יום ויום כלנו יחד
בזוהר הקדוש נזכה שיביא מטיח בן דוד
במהרה בניינו אמן

בקרוב אי"ה יבנס

ל"קול הרשב"י" בטל: 0722-990044

ובקול הזוהר בטל: 0722-990055

לזכוי הרבים בחלוקת הפרשיות לבתי מדרשות
ולשמיעת השעורים בדיסקים במחיר הקרן

0548-436784

הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
האדמו"ר מהאלמין שליט"א

זהר דף קה ע"ב

ענין ירידת ה'

"אֲרֶדָה נָא וְאֶרְאֶה הַכְּצַעְקָתָהּ הַבְּאָה אֵלַי עֲשׂוּ כְּלָהּ". אמר רבי שמעון, מהו "אֲרֶדָה נָא", וכי לא ידע הקדוש ברוך הוא שהיה צריך לומר "אֲרֶדָה נָא וְאֶרְאֶה", והרי הכל גלוי לפניו, אלא "אֲרֶדָה נָא" מן מדרגת הרחמים למדרגת הדין. וזהו ירידה^[מא], ואראה, ראייה הזאת היא להשגיח עליהם באיזה דין לדון אותם, מצאנו ראייה לטוב ומצאנו ראייה לרעה, ראייה לטוב, שכתוב (שמות ב'): "וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּדַּע אֱלֹהִים", ראייה לרעה, שכתוב "אֲרֶדָה נָא וְאֶרְאֶה", להשגיח עליהם בדין, ועל כן אמר הקדוש ברוך הוא "הַמְכֹסֶה אֲנִי מֵאֲבָרָהֶם".

מידת הדין צועקת

"הַכְּצַעְקָתָהּ". הכצעקתם צריך לומר, שהרי כתוב "זַעַקַת סֹדֶם וְעֵמֹרָה", ושתי ערים היו, ולמה "הַכְּצַעְקָתָהּ", אלא מהו "הַכְּצַעְקָתָהּ", זו גזירת הדין התובעת דין בכל יום, שכך למדנו, הרבה שנים עמדה מדת הדין ותבעה מלפני הקדוש ברוך הוא דין על שמכרו אחי יוסף את יוסף, לפי שמדת הדין צועקת על דין, ועל כן כתוב "הַכְּצַעְקָתָהּ הַבְּאָה אֵלַי", מהו "הַבְּאָה אֵלַי", זה הוא סוד, כמו שכתוב "בְּעָרֵב הָיָה בָּאָה וּבְבֹקֶר הָיָה שָׁבָה", וזהו הַבְּאָה אֵלַי תמיד^[מב].

"עֲשׂוּ כְּלָהּ". למי אמר כך, אפשר תאמר לאותן המלאכים, מי ראה מדבר עם זה ומפקד לאחר^[מג], אלא לאברהם אמר כך, שברשותו עמדו אלה המקומות, ולמה "עֲשׂוּ", עשה צריך לומר, אלא זה אברהם והשכינה שלא סרה ממנו.

דבר אחר, עשו, שאמר כך להמלאכים מה שאמר לאברהם, לפי שהיו מזומנים שם והיו נמצאים שם לעשות הדין, ועל כן אמר עשו.

דבר אחר, "עֲשׂוּ", כתרגומו עבדו^[מד].

זיו הזוהר

ותבא העי"ן בניקוד חט"ף קמ"ץ, לכן מקשה דכיון שהקדוש ברוך הוא דבר עם אברהם לא יתכן הצווי להמלאכים.

מד. לפי זה יפורש כפירוש רש"י, ותבא העי"ן בניקוד קמ"ץ כמו שהוא בחומשים שלנו.

מא. כי רצון הקדוש ברוך הוא הוא רק להטיב ולא להרע, ועל כן התגברות מדת הדין להרע היא ירידה ברצון הבורא יתברך.

מב. לקטרג על העולם כאשר יבא השטן משוט בארץ.

מג. עתה רוצה לפרש עֲשׂוּ כְּלָהּ בדרך אופן הצווי,

זוהר בראשית דף קו ע"א

דרך הצדיקים לבקש רחמים על דורם

"וַיִּגַשׁ אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הֲאֵף תִּסְפָּה צְדִיק עִם רָשָׁע". אמר רבי יהודה מי ראה אב רחמן כאברהם, בא וראה בנח כתיב, "וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְנֹחַ קֶץ כָּל בָּשָׂר בָּא לִפְנֵי וָגו', עֲשֵׂה לָךְ תֵּבַת עֲצֵי גֹפֶר", ושתק נח ולא אמר לו כלום, ולא בקש רחמים, אבל אברהם בשעה שאמר לו הקדוש ברוך הוא "וַעֲקַת סֹדֶם וְעֵמֶרָה כִּי רַבָּה וָגו', אֲרָדָה נָא וְאֲרָאָה וָגו'", מיד כתוב, "וַיִּגַשׁ אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הֲאֵף תִּסְפָּה צְדִיק עִם רָשָׁע", אמר רבי אלעזר, אף אברהם לא עשה בשלמות כראוי, נח לא עשה כלום לא כך ולא כך, אברהם תבע שיהיה הדין כראוי, שלא ימות הזכאי עם החייב, והתחיל מחמשים עד עשרה, עשה ולא גמר, שלא בקש רחמים בין כך ובין כך, שאמר אברהם אינני מבקש לתבע שכר מעשי, אבל מי עשה בשלמות כראוי, זה משה, שכיון שאמר הקדוש ברוך הוא, "סְרוּ מִהֵרָ מִן הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר צְוִיתֶם עֲשׂוּ לָהֶם עֵגֶל מִסֶּכָּה וָגו'", מיד מה כתוב, "וַיַּחַל מֹשֶׁה אֶת פְּנֵי ה' אֱלֹהָיו וָגו'", עד שאמר "וַעֲתָה אִם תִּשָּׂא חַטָּאתָם וְאִם אֵין מַחְנִי נָא מִסְפָּרָךְ אֲשֶׁר כָּתַבְתָּ", אף על פי שכולם חטאו, ולא זו משם עד שאמר לו, "סִלַּחְתִּי כְּדָבָרְךָ", אבל אברהם לא הסתכל אלא אם נמצא בהם צדיקים, ואם אין לא, ועל כן לא היה בעולם איש שיגין על דורו כמשה, שהוא רועה נאמן.

אברהם ביקש מחמישים עד עשרה

"וַיִּגַשׁ אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר", הכין עצמו לתבע כך, אולי ימצאון שם חמשים. התחיל מן חמשים שהוא תחלת ההשגה^[מ], עד עשרה שהוא מדרגה העשירית סוף כל המדרגות, אמר רבי יצחק עד עשרה, אלו עשרה ימים שבין ראש השנה ליום הכפורים, לפיכך התחיל מחמשים עד עשרה, וכאשר הגיע לעשרה אמר, מכאן ולמטה אין הוא המקום שעומד בתשובה^[מ] לפיכך לא ירד למטה מעשרה.

זוהר דף קו ע"א

לוט נתן לאכול למלאכים

"וַיָּבֵאוּ שְׁנֵי הַמַּלְאָכִים סְדֵמָה בְּעָרֵב וָגו'". אמר רבי יוסי, בא וראה מה כתוב למעלה, "וַיֵּלֶךְ ה' כַּאֲשֶׁר כָּלָה לְדַבֵּר אֶל אַבְרָהָם", שהרי כיון שנסתלקה השכינה מאברהם, ואברהם שב למקומו, אז "וַיָּבֵאוּ שְׁנֵי הַמַּלְאָכִים סְדֵמָה בְּעָרֵב" שהרי אחד נסתלק עם השכינה, ונשארו אלו השנים, כיון שראה אותם לוט רץ אחריהם, מה הטעם, וכי כל אותן שהיו באים שמה, הוא הכניסם לביתו ונתן להם לאכול ולשתות, ובני העיר איך לא הרגוהו, שהרי לבתו עשו דין, ומה הוא, שבתו של לוט נתנה פת לחם לעני אחד, הכירו בה, מְשַׁחוּהָ בדבש והושיבוהָ

זוהר דף קו ע"א

מת. היינו שבקש אברהם אולי נמצאים בהם בעלי תשובה, ורצה לעורר רחמים ולהמתיק הדינים בעולם ששם הוא המתקת הדינים והיינו עולם הבינה שיש בו חמשים שערי בינה, וזה העולם נקרא תחלת ההשגה מעילא

לתת עד עשרה היינו עולם המלכות ספירה האחרונה. מו. כאמרם ז"ל על הפסוק דַּרְשׁוּ ה' בְּהִמְצָאוֹ אלו עשרת ימי תשובה שנמצא אז גם ליחיד, ועל פי דברי רבי יצחק הרי זה רמז לדורות.

בראש הגג עד שאכלוהו הדבורים, אלא לפי שהיה בלילה, חשב שלא יסתכלו בו בני העיר, ועם כל זה, כשנכנסו לבית, נאספו כולם וסבבו הבית.

לוט הכניס את המלאכים לביתו

אמר רבי יצחק, מפני מה רץ לוט אחריהם, שכתוב: "וַיֵּרָא לוֹט וַיִּקַּם לְקַרְאֲתָם", רבי חזקיה ורבי ייסא, אחד אמר, צורתו של אברהם ראה עמהם^[מיו], ואחד אמר שהשכינה שרתה עליהם, כתוב כאן: "וַיֵּרָא לוֹט וַיִּקַּם לְקַרְאֲתָם", וכתוב שם: "וַיִּרְץ לְקַרְאֲתָם מִפֶּתַח הָאֵהָל", מה שם ראה השכינה, אף כאן ראה השכינה.

"וַיֵּאמֶר הֲנֵה נָא אֲדֹנָי", באלף דלת נון יוד, "סורו נָא", גשו נא, צריך לומר, מהו "סורו נָא". אלא להנהיגם אחורי הבית, כדי שלא יראו אותם בני העיר, ולא יכנסו בדרך ישר לבית, ולפיכך אמר: "סורו נָא".

(דף קז ע"א)

רבי חזקיה אמר, בא וראה כיון שראה הקדוש ברוך הוא מעשה סדום ועמורה, שלח אותן המלאכים להשחית לסדום, מה כתוב: "וַיֵּרָא לוֹט", ראה להשכינה, וכי מי יכול לראות את השכינה, אלא שראה אור מזהיר שהאיר ועלה על ראשיהם, ואז "וַיֵּאמֶר הֲנֵה נָא אֲדֹנָי", באלף דלת כמו שנתבאר, ובעבור אותו האור של השכינה שהיה מאיר, אמר "סורו נָא אֶל בֵּית עֲבֹדְכֶם וְלִינּוּ וַיִּרְצוּ וְגִלְיָכֶם", אברהם לא עשה כך, אלא בתחלה אמר "וַיִּרְצוּ וְגִלְיָכֶם", אחר כך "וְאֶקְחָה פֶתַח לָחֶם", אבל לוט אמר "סורו נָא אֶל בֵּית עֲבֹדְכֶם וְלִינּוּ", ואחר כך "וַיִּרְצוּ וְגִלְיָכֶם וְהִשְׁפַּמְתֶּם וְהִלַּכְתֶּם לְדַרְכֵיכֶם", כדי שלא יכירו בהם אנשים, "וַיֵּאמְרוּ לֹא, כִּי בְרַחוּב נָלִין", לפי שכך היו עושים האורחים שנכנסים שמה, שלא היה איש שיכניסם לבית, ועל כן אמרו: "לֹא, כִּי בְרַחוּב נָלִין", מה כתוב, "וַיִּפְצַר בָּם מְאֹד וּגו'".

שליחות של ב' המלאכים

בא וראה הקדוש ברוך הוא כשעושה דין בעולם, שליח אחד עושה לזה, וכאן אנו רואים שני שלוחים, למה, וכי לא היה די באחד, אלא לפי שאחד היה להוציא את לוט ולהציל אותו, ואחד להפוך את העיר ולהשחית את הארץ.

זוהר דף קז ע"ב

ה' רחום בדין

"וְהָ ה' הַמְטִיר עַל סֹדֶם וְעַל עַמּוֹרָה וּגו'". "וְהָ", זו מדרגת הבית דין שלמטה שנוטל רשות משלמעלה, רבי יצחק אמר, שעשה הדין ברחמים, שכתוב: "מֵאֵת ה' מִן הַשָּׁמַיִם", בשביל שיהיה נמצא הדין עם רחמים, ואם תשאל מהו רחמים כאן, שכתוב: "וַיְהִי בְשַׁחַת אֱלֹהִים אֶת עָרֵי הַכָּפָר וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת אַבְרָהָם וּגו'", ואחר כך יצאו ממנו שתי אומות שלימות, וזכה שיצא ממנו דוד ושלמה המלך^[מיו].

זוהר דף קז ע"ב

מקיף שלו, כידוע בסוד לוי, ולוט כיון שנתגדל בבית אברהם היה מכיר זאת, ושה"י. מת. היינו רות המואביה.

מז. זה פלא, ואפרש בקיצור לפי עניות דעתי בדרך אפשר, כי אברהם שליווה את המלאכים כדרכו לעשות עם אורחים האציל בזה עליהם מן האור

עונשם של סדום

ובא וראה, סדום בדין של גיהנםם נידון, שכתוב: 'וְהָיָה הַמִּטֵּיר עַל סֹדֶם וְעַל עֲמֹרָה גִפְרִית וְאֵשׁ מֵאֵת ה' מִן הַשָּׁמַיִם', זה מצד של מים וזה מצד של אש, זה וזה הוא דין של גיהנםם, ורשעי גיהנםם בשני דינים האלו נידונים.

(דף קח ע"א)

בא וראה שבני המבול לא נידונו אלא באש ומים, מים קרים ירדו מלמעלה, ומים רותחין עלו מלמטה כאש, ונידונו בשני דינים, לפי שהדין שלמעלה כך הוא, ולפיכך בסדום היה גפרית ואש, ואלו אנשי סדום ועמורה לא יקומו ליום הדין, והמקרא מוכיח כך, שכתוב (דברים כ"ט): "גִּפְרִית וּמֶלַח שָׂרְפָה כָּל אֶרֶץ וְגו', כְּמִהַפְּכַת סֹדֶם וְעֲמֹרָה אֲשֶׁר הִפְּךָ ה' בְּאֶפֶס וּבַחֲמָתוֹ", "אֲשֶׁר הִפְּךָ ה'", בעולם הזה, "בְּאֶפֶס", בעולם הבא, "וּבַחֲמָתוֹ", בזמן שעתיד הקדוש ברוך הוא להחיות מתים, וכמו שארצם נאבדה לעולם ולעלמי עולמים, כן גם נאבדו הם לעולם ולעלמי עולמים.

מידה כנגד מידה

ובא וראה דין של הקדוש ברוך הוא מדה כנגד מדה, הם לא היו משיבים נפש העני במאכל ומשתה, אף כך הקדוש ברוך הוא לא ישיב להם נפשותיהם לעולם הבא, ובא וראה, הם נמנעו מצדקה שנקראת חיים, אף הקדוש ברוך הוא מנע מהם חיים בעולם הזה ובעולם הבא, וכמו שהם מנעו דרכים ומסילות מבני העולם, כן גם הקדוש ברוך הוא מנע מהם דרכים ומסילות הרחמים, מלרחם עליהם בעולם הזה ובעולם הבא.

רבי אבא אמר, כל בני העולם יקומו, ויעמדו לדין, ועליהם כתוב (דניאל י"ב): "וְאֵלֶּה לְחַרְפוֹת לְדָרְאוֹן עוֹלָם". והקדוש ברוך הוא בעל הרחמים הוא, כיון שדן אותם בזה העולם וקבלו הדין, אל ידונו בכל הדינים:

סֵפֶר זוהר הַשֶּׁבֶת – לְאֲבוֹת וּבָנִים, זְקֵנִים עִם נְעָרִים
עִם לְשׁוֹן הַקּוֹדֵשׁ – מְנוּקֵד מִפְּסֵק וּמְחֻלָּק לְקַטְעִים
מְסֻדָּר עַל הַפְּרָשִׁיּוֹת

זוהר דף קח ע"ב

למה נעשית נציב מלח

"וַיִּתְּבַט אֲשֶׁתוֹ מֵאַחֲרָיו וּגו'". "מֵאַחֲרָיו", מאחריה צריך לומר, אלא מאחורי השכינה, רבי יוסי אמר, מאחוריו של לוט, שהמשחית הלך אחריו, וכי אחריו הלך, הלא הוא שלחו משם^[מט], אלא בכל מקום שהלך לוט היה מעכב המשחית מלחבל, וכל מקום שהלך לוט כבר ועזבו לאחוריו, היה מהפכו המשחית, ולפיכך אמר לו, "אַל תִּבְטֵי אַחֲרָיָהּ", שהרי אני משחית אחריך, ועל כן כתוב, "וַיִּתְּבַט אֲשֶׁתוֹ מֵאַחֲרָיו", וראתה המשחית, אז, "וַיִּתְּהִי נֹצֵיב מְלַח", שהרי כל זמן שהמשחית אין רואה פני האיש, אינו משחית אותו, וכיון שאשתו החזירה פניה להסתכל אחריו, מיד "וַיִּתְּהִי נֹצֵיב מְלַח".

(דף קז ע"ב)

אמר רבי יצחק, בא וראה בזמן שהדין שורה בעולם, הרי אמרו שיהיה נזהר אז האדם מלהמצא בשוק, לפי שכיון שהדין שורה, אינו משגיח בין צדיק לרשע, ועל כן יהיה נזהר מלהמצא שם, והרי אמרו שבשביל זה נסתר נח בהתיבה, שלא יסתכל בעולם בזמן שהדין נעשה, וכן כתוב (שמות י"ב): "וַיֹּאמְרוּ לֹא תֵצֵאוּ אִישׁ מִפֶּתַח בֵּיתוֹ עַד בֹּקֶר", עד שיהיה נעשה הדין, אף כאן בשביל זה "וַיֹּאמֶר הַמַּלְטָה עַל נַפְשֵׁךָ אַל תִּבְטֵי אַחֲרָיָהּ וּגו'".

זוהר דף קח ע"א

"וַיְהִי בְּשַׁחַת אֱלֹהִים וּגו' וַיִּשְׁלַח אֶת לוֹט מֵתוֹךְ הַהִפְכָּה בְּהַפֵּךְ אֶת הָעָרִים אֲשֶׁר יָשַׁב בָּהֶן לוֹט". אמר רבי חייא, מהו "בְּהַפֵּךְ אֶת הָעָרִים אֲשֶׁר יָשַׁב בָּהֶן לוֹט"^[נ], אלא בכל הערים עשה לוט דירתו, שכתוב, "וְלוֹט יָשַׁב בְּעָרֵי הַכְּפָר וַיֵּאָהֵל עַד סֹדֶם", שלא קבלו אותו, מלבד מלך סדום שקבל אותו בסדום בשביל אברהם.

דף קה ע"א

רבי אבא, אמר מהו "אֲשֶׁר יָשַׁב בָּהֶן לוֹט", וכי בכל הערים ישב לוט, אלא בשביל לוט היתה ישיבה בהערים, שלא נחרבו עד עתה, לפי שכולם היו רשעים, ולא נמצא ביניהם שיהיה בו איזו זכות, מלבד לוט, ואפשר תאמר בזכותו, לא, אלא בזכותו של אברהם, מכאן למדנו שכל מקום שיושבים בו רשעים הוא נחרב, אמר רבי שמעון, בא וראה שהשמוש

זיו הזוהר

מט. פירוש, הלא מלאך המשחית שלח את לוט   **נ.** קשיא ליה הלשון רבים הָעָרִים אֲשֶׁר יָשַׁב בָּהֶן כי היה צריך לומר העיר אשר ישב בה.

שעושה אדם לצדיק, שמוש הזה מגין עליו בעולם, ולא עוד אלא שאף על פי שהוא רשע, לומד מדרכיו ועושה אותם, בא וראה שהרי בשביל שנתחבר לוט עם אברהם, אף על פי שלא למד כל מעשיו, למד לעשות טובות עם הבריות, כמו שהיה עושה אברהם, ובזה היה קיום הישוב לכל אותן הערים, כל זמן ההוא שישבו בהן, לאחר שנכנס לוט ביניהם^[א].

זוהר דף קט ע"א

"וַיַּעַל לוֹט מִצּוֹעַר וַיֵּשֶׁב בְּהָר הוּא וּשְׁתֵי בָנָיו עִמּוֹ". מה הטעם, לפי שראה שהיה קרוב לסדום יצא משם.

(דף קי ע"א)

אמר רבי אלעזר, בא וראה לוט יצאו ממנו ומבנותיו שתי אומות נפרדות, ונתקשרו בצד ההוא הראוי להן^[ב], ועל כן הקדוש ברוך הוא מסבב סבות ומגלגל גלגולים בעולם, שיהיה נעשה הכל כראוי, ויתקשר הכל במקומו, בא וראה יפה היה לו ללוט, שהקדוש ברוך הוא יוציא ממנו ומאשתו שתי אומות האלה, אלא נתגלגל כך כדי שיתקשרו במקומם הראוי להן, ויצאו מתוך יין, ויין ההוא נודמן להם בהמערה בלילה ההוא, וזהו הסוד שנעשו כמו שכתוב, **"וַיֵּשְׁתְּ מִן הַיַּיִן וַיִּשְׁכָּר"**^[ג] וענין זה נתבאר.

בא וראה מואב ועמון הן קראו להם שמות, מואב, מאב, רבי יוסי אמר, הבכירה בעזות אמרה, מואב, מאבי הוא, **"וְהִצְעִירָה גַם הוּא יִלְדָה בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ בֶּן עַמִּי"**, בצניעות אמרה, בן עמי, שנולד מעמי, ולא אמרה ממי היה.

בא וראה בתחלה כתוב, **"וְלֹא יָדַע בְּשִׁכְבָּהּ וּבְקוֹמָהּ"**, בוא"ו, ונקוד על וא"ו, לפי שעזר מלמעלה היה נמצא במעשה ההוא, שעתידי מלך המשיח לצאת ממנו, ולפיכך נשלם כאן בוא"ו, ובשניה כתוב ובקמה חסר וא"ו, לפי שלא יצא ממנה חלק להקדוש ברוך הוא כמו מהראשונה^[ד], ועל כן כתוב בראשונה הבכירה ובקומה, בוא"ו מלא ונקודה עליה, רבי שמעון אמר, לא ידע שעתידי הקדוש ברוך הוא להעמיד ממנו דוד המלך ושלמה וכל שאר מלכים ומלך המשיח, בא וראה זו הקימה שכתוב ברות, (רות ג'): **"וַתִּקֶּם בְּטָרִם יְפִיר אִישׁ אֶת רַעְהוּ וְגוֹ"**, ביום ההוא היה לה קימה בודאי, שנתחבר עמה בעז להקים שם המת על נחלתו, ויצאו ממנה כל אותן המלכים וכל החשובים שבישראל, **"וְלֹא יָדַע בְּשִׁכְבָּהּ"**, שכתוב, **"וַתִּשְׁכַּב מִרְגְּלוֹתָיו עַד הַבֶּקֶר"**. **"וּבְקוֹמָהּ"**, שכתוב: **"וַתִּקֶּם בְּטָרִם יְפִיר אִישׁ אֶת רַעְהוּ וְגוֹ"**. לפיכך ובקומה נקוד וא"ו.

זיו הזוהר

נא. ובה יתורץ אֲשֶׁר יֵשֶׁב בְּהֵן לוט היינו שבזכותו ונתקיים היושב בהן. סיבה מן השמים להוציא מן הקליפות נשמות הקדושות כידוע.

נב. פירוש, להולד מן הערוה של אב ובתו. **נד.** כי מהבכירה יצאה רות אם המלך דוד ושלמה, והיינו ג"כ נשמת המשיח, ומהצעירה יצאה רק נעמה אשת רחבעם, והיא רק כמו שאר הנשים של מלכי בית דוד.

נג. היינו שנח התרחק מן הקדושה ונתקרב להסטרא אחרא כנזכר לעיל, וכן לוט, וזה היה

בא וראה ענותנותו של אברהם, שהרי אפילו בתחלה כשרצה הקדוש ברוך הוא לעשות דין בסדום, לא בקש ממנו רחמים על לוט, ואחר כך שכתוב: "וַיֵּרָא וְהִנֵּה עֵלְהָ קֵיטֹר הָאֲרָץ כְּקֵיטֹר הַכְּבָשָׁן", לא היה שואל על לוט, ולא אמר עליו להקדוש ברוך הוא כלום, וכן גם הקדוש ברוך הוא לא אמר לו דבר, כדי שלא יחשוב אברהם שהקדוש ברוך הוא גרע מזכותו כלום, ואפשר תאמר שאברהם לא היה מחשיב את לוט בלבו כלל, הרי מסר נפשו ללכת להתגר מלחמה בחמשה מלכים גבורים, כמו שכתוב: "וַיִּשְׁמַע אַבְרָם כִּי נִשְׁבָּה אָחִיו וְגו'", וכתוב: "וַיַּחֲלַק עֲלֵיהֶם לַיְלָה וַיַּכֵּם", וכתוב: "וַיֵּשֶׁב אֶת כָּל הָרֶכֶשׁ וְגַם אֶת לוֹט אָחִיו וְרֶכְשׁוֹ הַשֵּׁיב", אבל מאהבתו שאהב להקדוש ברוך הוא, וראה מעשיו של לוט שאינן ביושר כראוי, לא רצה אברהם שבעבורו יוותר הקדוש ברוך הוא כלום משלו, ולפיכך לא תבע עליו רחמים, לא בתחלה ולא בסוף.

זוהר דף קיא ע"א

"וַיֹּסַע מִשָּׁם אַבְרָהָם אַרְצָה הַנֶּגֶב". כל נסיעותיו היו לצד דרום, יותר מלצד אחר, לפי שהרי בחכמה עשה כך להתדבק בבחינת הדרום^[נח].

זוהר דף קיא ע"ב

"וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֵל שְׂרָה אִשְׁתּוֹ אַחֲתִי הִיא". למדנו שאין נצרך לו לאדם לסמוך על נס, ואם הקדוש ברוך הוא עושה נס לאדם, אין לו לסמוך על הנס פעם אחר, לפי שאין בכל שעה ושעה נזדמן הנס, ואם מכניס האדם עצמו במקום שהנזק שכיח לעין, הרי נתמעטה כל זכותו ממה שעשה בתחלה וזה מבואר, כמו שכתוב: "קִטְנֵתִי מִכָּל הַחֲסָדִים וְגו'", ואברהם כיון שעלה ממצרים וניצל פעם אחת, עתה למה הכניס עצמו בצער כבראשונה ואמר "אַחֲתִי הִיא", אלא אברהם לא סמך על זכותו כלל, כי ראה השכינה תדיר במדורה של שרה ולא זזה משם, ולפי שהיתה השכינה שם, סמך עליה אברהם ואמר "אַחֲתִי הִיא", ככתוב (משלי ז): "אָמַר לַחֲכָמָה אַחֲתִי אֶתְּ", רבי שמעון אמר, אברהם בחכמה עשה, שאמר בשביל השכינה שהיתה עם שרה אחותי היא, מה הטעם, לפי שאברהם מצד בחינת הימין הוא לכך אמר "אַחֲתִי הִיא". וסוד הזה כמו שכתוב (שיר ה'): "אַחֲתִי רַעֲיָתִי יוֹנְתִי תַמְתִּי"^[נח], ועל כן אברהם קראה תמיד אחותי, לפי שנדבק עמה ולא יתפרדו זה מן זה לעולם, לבסוף מה כתוב, "וְגַם אֲמִנָּה אַחֲתִי בֵּת אָבִי הִיא וְגו'". וכי כך היה, אלא הכל בשביל השכינה אמר אחותי היא בתחלה. שכתוב (משלי ז): "אָמַר לַחֲכָמָה אַחֲתִי אֶתְּ". אחר כך אמר "וְגַם אֲמִנָּה אַחֲתִי בֵּת אָבִי הִיא". מה וגם, להוסיף על מה שאמר בתחלה. "אַחֲתִי בֵּת אָבִי הִיא", בת של חכמה העליונה^[נח]. ולפיכך נקראת אחותי, ונקראת חכמה, "אֵךְ לֹא בֵּת אָמִי". אלא ממקום ראשית הכל סתום העליון^[נח] ועל כן "וַתְּהִי לִי לְאִשָּׁה", באחזה בחביבות. שכתוב (שיר ב'): "וַיִּמְיֵנוּ

זוהר דף קיא ע"ב

- נה. היינו במדת החסד בחינת הימין.
 נו. מה שם אחותו מוסב על השכינה הקדושה אף כאן כן, כי שורש קדושת אברהם שהיא מדת החסד בחינת הימין ושורש השכינה הקדושה שניהם ממקום קדושה אחת נובעין, והיינו מן ספירת
- נח. היינו עולם האצילות שנקרא אבא.
 נז. היינו ספירת חכמה עולם האצילות שנקרא אבא.
 נח. כי עולם האצילות הוא סתום וגבוה מהשגתנו, כנזכר לעיל שספירת בינה הנקרא עולם הבריאה

תְּחַבְּקֵנִי, והכל סוד של חכמה היא, בא וראה בראשונה כאשר ירדו למצרים כך אמר, בשביל להתדבק עם האמונה^[נט], וקרא לה אחותי. בשביל שלא יטעו באותן מדרגות החיצונות, אף כאן אחותי, בשביל שלא יסור מן האמונה כראוי, שהרי אבימלך וכל אותן יושבי הארץ היו הולכים אחר עבודה זרה, והוא נדבק עם האמונה, ולפיכך נכנס שמה ואמר אחותי היא, מה אחות אינה נפרדת מן האח לעולם, אף כאן כך, שהרי אשה יכולה להתפרד, אבל אחות אינה נפרדת, שהרי שני אחים אין יכולים להפרד לעולם ולעלמי עולמים, ולפיכך אמר אברהם, "אֲחֹתִי היא", שהרי כולם היו להוטים אחר האורות של כוכבים ומזלות ועבדו להם, ואברהם נדבק עם האמונה ואמר "אֲחֹתִי היא" שלא יפרד לעולם, וסימנך (ויקרא כ"א): "וְלֹאֲחֹתוֹ הִבְתּוּלָה", הנאמר לכהן, הוא המקום שאברהם שורה בו^[ס], ולפיכך נדבק אברהם בהאמונה כאשר ירד למצרים וכאשר הלך לארץ פלשתים, משל לאדם הרוצה לרדת תוך בור עמוק, ומפחד שלא יוכל לעלות מתוך הבור, מה עושה, קושר קשר של חבל למעלה מן הבור, ואומר כיון שקשרתי קשר זה, מכאן ולהלאה אכנס שמה, כך אברהם בזמן שבקש לירד למצרים, טרם שנכנס שמה קשר הקשר של האמונה בתחלה להתחזק בו, ואחר כך ירד, אף כך עשה כשנכנס לארץ פלשתים.

סֵפֶר הַזוהַר הַקְדוּשׁ חֵק לְיִשְׂרָאֵל דָּף הַיּוֹמִי
עִם לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ – מְנוקֵד מְפֻסָּק וּמְחוּלָק לְקַטְעִים
מְסוּדָר עַל הַפְּרָשִׁיּוֹת

זיו הזוהר

ס. כי גם הכהן שרשו הוא מדת החסד כמו
באברהם.

היא ראשית השגתנו.
נט. היינו השכינה הקדושה.

זוהר דף קיא ע"ב

וַיְבֹא אֱלֹהִים אֶל אַבְיִמֶלֶךְ וּגּוֹ'. וכי הקדוש ברוך הוא בא אצל הרשעים, כמו שכתוב: **"וַיְבֹא אֱלֹהִים אֶל לָבֶן"**, **"וַיְבֹא אֱלֹהִים אֶל בְּלָעַם"**. אלא אותו ממונה השליח שנתמנה עליהם היה. לפי שכולם כאשר עושים השליחות, נוטלים השם הזה, ומצד הדין הם באים. ולכך **"וַיְבֹא אֱלֹהִים אֶל אַבְיִמֶלֶךְ בַּחלוֹם הַלַּיְלָה"**. (ויקרא ח' ע"א) רבי אחא אמר, במה שכתוב: **"וַיְבֹא אֱלֹהִים אֶל אַבְיִמֶלֶךְ"**. מפני מה באומות העולם **וַיְבֹא אֱלֹהִים**, ולישראל לא. אלא כך למדנו, אלהים שכתוב כאן, זה כח השר הממונה עליו היה. וזה הוא הסוד של אלהים אחרים. כדמיון זה **"וַיְבֹא אֱלֹהִים אֶל לָבֶן"**, **"וַיְבֹא אֱלֹהִים אֶל בְּלָעַם"**, זה הכח הממונה עליהם היה. אף כאן **"וַיֹּאמֶר אֵלָיו הָאֱלֹהִים בַּחלֹם"**, כך הוא בודאי. **"גַּם אֲנֹכִי יִדְעֵתִי"**. גם למה כתוב כאן, אלא לרבות הוא בא. שאף על פי שלמעלה ממני יודע, **"גַּם אֲנֹכִי יִדְעֵתִי, וְאֶחְשֶׁה גַּם אֲנֹכִי"**, גם לרבות. **"אוֹתָהּ מִחֲטוּ לִי"**, מחטו חסר אלף כתוב, ומפני מה אמר לי, הלא החטא אינו נגד השר. אלא כך למדנו, בחטאי העם שלמטה נעשה פגם למעלה. בעבור חטאי העם שלמטה, מעבירים להשר שלהם למעלה מן ממשלתו. זהו שכתוב: **"וְאֶחְשֶׁה גַּם אֲנֹכִי אוֹתָהּ"**. שאף על פי שבמקום גבוה ממני תולה הדבר, אחשך גם אנכי. גם לרבות לטובת עצמו. **"מִחֲטוּ לִי"**, כדי שלא יהיה נמצא בי כמו מחט הנעוץ בבשר. שלא תגרום לי אתה בחטאך להעביר אותי מן ממשלתי ויקוצו בי. כמה דאת אמרת (ויקרא כ'): **"וְאֶקְּךָ בָּם"**. שלא תדקר אותי במחטך כקוצים הנעוצים בבשר. ויש לך לדעת כי שם הקדוש ברוך הוא (ישעיהו נ"ו): **"רָם וְנֹשֵׂא שָׁכַן עַד וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ"**. והוא בלבדו מלך על כל מה שנמצא. בין למעלה בין למטה. והיכל הקדוש שלו באמצע הוכן. וסביבו יש שבעים כתרים. ומהם נשפעים ע' שרים. ונתמנו על ע' אומות העולם. להיות כל אחד ואחד שולט על עמו ועל ארצו. והקדוש ברוך הוא נתן לישראל בלבדם סוד שמו הקדוש[סא] והוא שולט על ישראל וירושלים. זהו שכתוב (דניאל ט'): **"כִּי שְׁמֶךָ נִקְרָא עַל עִירְךָ וְעַל עַמְּךָ"**. ואין לעם אחר חלק בהקדוש ברוך הוא. שכתוב (דברים ל"ב): **"כִּי חֵלֶק ה' עִמּוֹ יַעֲקֹב חֵבֶל נַחֲלָתוֹ"**. ועם ישראל בחטאיהם עושים פגם למעלה. ומה הוא, כמו שכתוב (ישעיהו נ'): **"וּבְכַפְשֵׁיכֶם שִׁלְחָה אִמְכֶם"**.

זיו הזוהר

סא. סוד שמו הקדוש היינו השכינה הקדושה שעליה נאמר ביום ההוא יהיה ה' אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד.

שכנסת ישראל הגלתה ממקומה, אז האותיות של השם הקדוש כביכול נתפרדו. שנפרדה ה מן ו[עב], ולפי שנתפרדו מה כתוב (תהלים ל"ט): "נִפְּלְמְתֵי דוּמְיָהּ". לפי שנסתלק ו מן ה, וקול לא נמצא. אז הדבור נאלם[עג], ולפיכך היא שוכבת בעפר כל היום ההוא של ה"א. ואיזה הוא, זה אלף החמישי. ואף על פי שהקדימה בגלות קודם שנכנס אותו אלף החמישי סוד של ה"א[עד], וכאשר יבא אלף הששי, שהוא סוד הוא"ו, אז ו יקים לה מהעפר. ובכל ששים וששים של אלף הששי, תתגבר ה ותעלה במדרגות להתחזק. ובשש מאות שנה לאלף הששי, יופתחו שערי החכמה למעלה, ומעיני החכמה למטה, ויכין עצמו העולם ליכנס באלף הז'. כאדם המכין עצמו ביום הששי אחר צהרים להכנסת שבת. כן גם בזה, וסימנך "בְּשֵׁנַת שֵׁשׁ מְאוֹת שָׁנָה לְחַיֵּי נֹחַ וְגו'" "וּבְקָעוּ כָּל מַעֲיֵנַת תְּהוֹם רַבָּה". ואז יתראה הקשת בענן בגונים מאירים. כאשה המתקשטת לבעלה, שכתוב: "וּרְאִיתִיהָ לְזִכֹּר בְּרִית עוֹלָם". וראיתה בגונים מאירים כראוי. ואז יהיה לזכור ברית עולם. מהו ברית עולם, זו כנסת ישראל, ויתחבר ו בה ויקים לה מהעפר. כמו שכתוב: "וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת בְּרִיתוֹ, זו כנסת ישראל שהיא הברית. כמו שכתוב: "וְהִיְתָה לְאוֹת בְּרִית וְגו'", כאשר יתעורר ו אל ה אז אותות עליונים יתעוררו בעולם. ובני ראובן עתידים לעורר מלחמות בכל העולם, וכנסת ישראל יקים לה מהעפר ויזכרנה הקדוש ברוך הוא. ויהיה נמצא הקדוש ברוך הוא אצלה בהגלות כמספר ויו[עה], ו פעמים י עשיריות. י פעמים ו שנים, ואז תקים. ויופקד העולם לעשות נקמות. ומי שהוא שפל ירום. אמר רבי יוסי, כמה יש לנו להאריך תוך הגלות עד זמן ההוא. אבל הכל תלה לו הקדוש ברוך הוא הדבר אם יחזרו בתשובה[עי], אם יזכו ואם לא יזכו. כמו שאמרו בזה הכתוב שכתוב (ישעיהו י"ט): "אֲנִי ה' בְּעֵתָה אֶחְיֶשְׁנָה". זכו אחישנה, לא זכו בעתה.

זוהר דף קיט

מאמר בר יוחאי בסוד קץ הגאולה משנת תר"ס עד ת"ש באלף הששי.

רבי שמעון פתח ואמר, "וְזִכְרְתִי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקֹב". מלא בוא"ו למה, אלא בשני אופנים הוא סוד של חכמה. אחד, שהוא סוד מדרגה של חכמה, מקום שורשו של יעקב[עז]. ועוד שזה הכתוב על גלות ישראל, נאמר, שכאשר יהיו בגלות, זמן ההוא שיפקדו. יפקדו בסוד

זיו הזוהר

באופן זה, ו פעמים י, י פעמים ו, וכך יש לפרש כוונתו, ו פעמים י היינו ששה פעמים עשר עשיריות העולה ת"ר, י פעמים ו היינו עשרה פעמים ששה העולה ס, והמכיון הוא באלף הששי, במאה הששית, ובעשיריות הששי שהוא שנת תר"ס באלף הששי.
 עו. ר' יוסי מתמה על אריכות הקץ ואומר שהכל תולה בתשובה ואם יזכו יהיה אחישנה.
 עז. שורש יעקב הוא ספירת תפארת שעליה מורה אור ו של השם הוי"ה ברוך הוא.

עב. פירוש, שאין ספירות העליונות מתיחדות עם ספירת המלכות כראוי.
 עג. דבור היינו ספירת מלכות וקול היינו ספירת תפארת שהיא ספירת המרכז בין שאר ספירות העליונות כמבואר בספרי הקבלה.
 עד. רזא דה"א היינו ספירת הוד ספירה החמישית כנגד אלף החמישי, והוד נהפך לצירוף דוה שעל זה מרמז הפסוק נְתַנְנִי שִׁמְמָה כָּל הַיּוֹם דָּוָה.
 עה. כן צריך לומר במילוי יו, ודורש אותיות המילוי

הוא"ו, שהוא באלף הששי, והפקידה בסוד הוי"ו. ששה רגעים וחצי מועד[עח]. ובזמן של ששים שנה לבריח הדלת באלף הששי[עט], יקים אלהי השמים פקידה לבת יעקב. ומזמן

זיו הזוהר

ראה, נְשַׁלַּשׁ פְּעָמִים בְּשָׁנָה וגו' בְּחַג הַמִּצּוֹת וּבְחַג הַשְּׁבָעוֹת וּבְחַג הַסֻּכּוֹת. וחשבון שמות הג' מועדים מצות שבעות סכות בגימטריא אלף וח' מאות, ומה שאמר עוד וחצי, יש לפרש הכונה על חצי מספר מועד שהוא ס', והיינו עד שאחר הח"י מאות שנה תגיע שנה שלפי חשבון שנות בריאת העולם יהיה לה המספר ס', ואז תהיה פקידה על הגאולה, וכיון שיש חלוקי דעות בזמן חורבן בית שני אם בשנת תתכ"ח או תתכ"ט או תת"ל לאלף הרביעי ואפשר שזמן החורבן נמשך נ' שנים, ואם נחשוב מזמן גמר החורבן שהוא שנת תת"ל נמצא שגמר ח"י מאות שנה הוא בשנת תר"ל לאלף הששי, והשנה של חצי מועד שהיא שנת ס' לחשבון בריאת העולם מגיע בשנת תר"ס לאלף הששי, וזה מכוון עם דברי ר' שמעון בר יוחאי ודברי ר' יהודה לעיל שבשנת תר"ס לאלף הששי תהיה פקידה להגאולה, ועתה בימינו ניכר אמתת דבריהם, הפקידה נראית היטב שהתחיל הזמן של חבלי משיח לנפץ יד עם קודש ככל מקומות מושבותיהם ברדיפות של שפיכת דמים, תרתי משמע, וגם מלחמות גדולות מתחילות להתעורר בעולם, ויש לומר שגם זאת נרמז בדניאל שם בהפסוק אֲשֶׁרִי הִמְחָהּ ויגיע לימים אלף שלש מאות שלשים וחמשה, ויפורש על פי הידוע שבריאת העולם היא על משך ז' אלפים שנה, ו' אלפים ימי מעשה ואלף הז' שבת, ולאחר שיעברו מאלף הששי תרס"ה שנה ישאר עוד מזמן קיום העולם אלף שלש מאות שלשים וחמשה שנים, ועל זה הזמן אמר אֲשֶׁרִי הִמְחָהּ וַיְגַיַע וגו', וכעת אנו רואים שהצרות של חבלי משיח מתגברות מאד בעתים הללו בכל שנה ושנה יותר ויותר ואין אנו מבינים על זה האשרי.

עט. עתה ידבר בענין מילוי הג' של אות ו' שהיא ו"ו, וזהו הרמז של עבורא דדשא, כי בריח הדלת מרמז על אות ו' של אופן מילוי הג', כי בריח עץ של הדלת צורתו חתיכת עץ ארוכה ופשוטה עם כף בראש אחר, והיינו צרות ו', וכונתו לרמז על שנת הס' שאחר מאה ו' הנרמזת בהמשל של עבורא

עת. הנה בעזר הצור וישועתו אבאר בדרך אפשר זה המאמר שהוא סתום וחתום, ושה"י, ראשית נבין שאות ו' יש לה ג' מילויים כזה, ואו, ויו, וו. לפי זה נוכל להבין מעט דברי ר' שמעון בר יוחאי בסוד קץ הפלאות לומר שמילוי ו'או הוא שנתוסף או, זה רמז על אלף הששי שהוא נגד ספירת יסוד הנקרא גואל כידוע, והמילוי ו'יו הוא שנתוסף יו, זה רמז על שנה שמספרו הוא י' פעמים ו', והיינו מספר ס', ומה שאמר ופקידה ברזא דויו שית רגעי ופלג עידן כך יש לפרשו, הנה ידוע שיזמו של הקדוש ברוך הוא הוא אלף שנה, וכיון שהתחלקות זמן היום הוא על ד' חלקים הנקראים יום שעות רגעים ודקים, והתחלקות מספרי החשבון הוא גם כן על ד' חלקים שהם יחידיות עשיריות מאות ואלפים, לפי זה נמצא שאם נחלק היום שהוא אלף שנה על חלקי המאות ונקראים שעות יעלה לך עשר מאות שהן עשר שעות, ואם נחלק המאה על עשיריות, והיינו שנחלק השעה על עשרה חלקים שנקראם רגעים יעלה לך בהאלף שנים מאה רגעים כי י' פעמים י' הוא ק', ואם נחלק הרגע על עשר יחידיות שנקראים עשרה דקים יעלה לך בהאלף שנה אלף דקים כי י' פעמים ק' הוא אלף, נמצא לפי זה החשבון ששעה אחת מן האלף היא מאה שנה, ורגע אחד מן האלף הוא עשר שנים, ודקה אחת מן האלף היא שנה אחת, עתה יובן מה שאמר כאן ר' שמעון בר יוחאי שית רגעי שהם ו' פעמים י', והיינו ס' שנה, ומה שאמר ופלג עידן, והיינו חצי מועד, כונתו שהחשבון של גמר הששים שנה יהיה נמנה בשנה שמספר שלה הוא מספר של חצי מועד, לפי חשבון השנים של בריאת העולם, והכונה כי מועד בגימטריא ק"ק, וחצי מועד הוא מספר ס', והסימן הזה של חצי מועד הוא לקוח מסוף דניאל שנשבע המלאך בחיי העולם כי קץ הפלאות הוא למועד מועדים. וחצי, ויש לפרש הכונה שהגלות תוכל להאריך עד הזמן של הג' מועדים, ועוד עד הזמן של חצי מועד, וסתם מועדים היינו שלשה, שהם חג המצות, חג השבועות וחג הסוכות כנזכר בסוף

ההוא עד שיהיה לה זכירה שש שנים וחצי^[פא] ומזמן ההוא עוד שש שנים אחרות [וחצי]. שהם שבעים ושלוש. [ושתים וחצי]^[פב] בשנת הששים ושש יתגלה מלך המשיח בארץ הגליל^[פג] וכוכב אחד שבצד מזרח, יבלע ז' כוכבים מצד צפון^[פד]. ושלחבת אש שחורה תהיה תלויה ברקיע ששים יום. ומלחמות יתעוררו בעולם לצד צפון. ושני מלכים יפלו באלו המלחמות. ויתחברו כל העמים על בת יעקב לדחותה מן העולם. ועל זמן ההוא כתוב (ירמיהו ל'): "עַתְּ צָרָה הִיא לְיַעֲקֹב וּמִמָּנָה יִוָּשַׁע". ואז יכלו הנפשות מהגוף ויוצרכו להתחדש^[פה]. וסימנך (בראשית מ"ו): "כָּל הַנֶּפֶשׁ הַבָּאָה לְיַעֲקֹב מִצְרַיִם וּגְוִי" "כָּל נֶפֶשׁ שְׁשִׁים וְשָׁנָיִם" [פז], בשנת הע"ג כל מלכי העולם יתאספו לתוך עיר הגדולה של רומא. והקדוש ברוך הוא יעורר עליהם אש וברד ואבני אלגביש ויאבדו מן העולם. מלבד המלכים שלא יבואו שמה. ויחזרו להתגר מלחמות אחרות. ומזמן ההוא מלך המשיח יעורר בכל העולם. ויתאספו עמו כמה עמים וכמה חיילות מכל קצוי ארץ. וכל בני ישראל יתאספו בכל אלה המקומות. עד שישתלמו אותן השנים למאה^[פח], אז ו יתחבר בה. ואז (ישעיהו ס"ו): "וְהִבֵּיאוּ אֶת כָּל אֲחֵיכֶם מִכָּל הַגּוֹיִם

זיו הזוהר

ומההוא זמנא שית שנין אחרנין ופלא ואינון שבעין ותריין ופלא, וזה נתבאר לעיל, והתעוררות יתרה לגאולה של שנת הע"ג מזכיר לקמן במה שאומר בשבעין ותלת כל מלכי עלמא יתכונשו לגו קרתא רבתא דרומי ויכול להיות שזהו העיר קאנסטאנטינאפאל שנקראת כן.

פב. ארץ הגליל זו חלק ארץ ישראל הנקרא גליל, כי ארץ ישראל נחלקת על ג' חלקים. יהודה, עבר הירדן והגליל.

פג. יש לומר כונתו באלו הכוכבים שהם המלכים שילחמו אז, ומלך אחד ממזרח ינצח ז' מלכים מצפון העולם.

פד. ירמו על הא דאיתא בגמרא שאין בן דוד בא עד שיכלו כל הנפשות שבגוף, והיינו אוצר הנשמות הנקרא חלק תפוחין קדישין.

פה. זה רמז שבשנת ששים ושש שהיא שנת תרס"ו באל"ף הששי תהיה כל נפש במצרי"ם, שהוא מצרים הגלות והיינו הצרות של חבלי משיח.

פו. וזה משמע שאף לאחר שתתעורר בשמים פקידה וזכירה להגאולה ויתגלה מלך המשיח בארץ הגליל, לא תהיה עוד קבוץ גליות בשלמות, אלא שעד שנת ש"ת יתאספו ויתאחדו ויתחזקו בני ישראל בכל מקומות מושבותיהם לעמד על נפשם מכל רודפיהם, וציון במשפט תפדה, ובשנת ש"ת תהיה קבוץ גליות בשלמות לארץ הקדושה עם

דדשא, וזה מדוקדק היטב בדבריו שאמר לעוברא דדשא ולא אמר בעבורא דדשא כמו שאמר באלף שתיתאה, והיינו כי לעבורא כונתו לאחר עבורא דדשא, לאחר שיעבור הזמן של עבורא דדשא שהיא מאה ו, ועוד ירמו בזה להבין שאות ו' שנמשלת לעבורא דדשא היא רמו על ספירת יסוד הנקראת גוא"ל, והיא תתחיל להתעורר פקידה להגאולה ביום ו' זה אלף הששי, בשעה ו' היינו אחר מאה הששית, וברגע ו' היינו שנת ס' למספר בריאת העולם, ומסתמא גם בחודש ו' שהוא חודש ניסן דשנת תר"ס באלף הששי, והיינו שאומר אח"כ שאחרי עבור עוד זמן של ב' ווי"ן שהוא ו' שנים עם ו' חדשים, והיינו אחר שנת תרס"ו אז תהיה התעוררות יתרה להגאולה בבחינת זכירה, ואחרי עבור עוד זמן של שית שנין אחרנין והיינו בהתחלת שנת הע"ג לפי גירסת שבעין ותלת, ולפי גירסת שבעין ותריין ופלא היינו בניסן דשנת הע"ג אז תהיה התעוררות יותר גדולה להגאולה, ונראה שזו גירסא נכונה למען יהיה עוד ב' ווי"ן, שהן ו' שנים עם ו' חדשים, ולפי גירסא זו צריך לגרוס קודם ומההוא זמנא שית שנין אחרנין ופלא.

פז. ענין הזכירה הוא כמבואר אח"כ שאז יתגלה מלך המשיח בארץ הגליל, אבל אין מבורר בדבריו אם התגלות הזאת תהיה מפורסמת בעולם או לא.

פח. כאן יש ב' גירסאות, גירסא א', ומההוא זמנא שית שנין אחרנין ואינון שבעין ותלת, גירסא ב',

מִנְחָה לַה' וְגו'". ובני ישמעאל עתידים בזמן ההוא לעורר יחד עם כל עמי העולם לבא ירושלים. שכתוב (זכריה י"ד): "וְאֶסְפְּתִי אֶת כָּל הַגּוֹיִם אֶל יְרוּשָׁלַם לְמִלְחָמָה וְגו'". וכתוב (תהלים ב'): "יִתְיַצְּבוּ מַלְכֵי אֲרָץ וְרוֹזְנִים נוֹסְדוּ יַחַד עַל ה' וְעַל מְשִׁיחוֹ". וכתוב: "יֹשֵׁב בְּשָׁמַיִם יִשְׁחַק ה' יִלְעַג לָמוֹ". אחר כך ו הקטנה תתעורר להתחבר[פ] ולחדש הנשמות הישנות. כדי לחדש העולם. כמו שכתוב: "יִשְׁמַח ה' בְּמַעֲשָׂיו". וכתוב: "יְהִי כְבוֹד ה' לְעוֹלָם", להתחבר כראוי. "יִשְׁמַח ה' בְּמַעֲשָׂיו", להשפיע לזה העולם. ולהיות כולם בריות חדשות. לחבר כל העולמות ביחד. אשריהם לכל אלה שישארו בעולם בסוף אלף הששי ליכנס בשבת[פח], שהרי אז הוא יום אחד להקדוש ברוך הוא בלבדו להזדווג כראוי. וללקט נשמות חדשות שיהיו בעולם עם אותן שנשארו בתחלה. שכתוב (ישעיהו ד'): "וְהָיָה הַנְּשָׂאָר בְּצִיּוֹן וְהַנּוֹתָר בִּירוּשָׁלַם קְדוֹשׁ יֹאמֵר לוֹ כָּל הַכְּתוּב לַחַיִּים בִּירוּשָׁלַם".

זיו הזוהר

ספירה ששית, וסתם וא"ו רומז על מדת התפארת, וענין התעוררת החיבור היינו עם מדת המלכות להשפיע שפע טוב וחסד לזה העולם.

פח. היינו באלף השביעי יום שכלו שבת.

מלכם מלך המשיח בראשם, ויש לומר בזה רמז שאז תאמר ירושלים הפסוק כי ש"ת לי אלהים זרע אחר תחת הבל כי הרגו קין, וגם יכול להיות שזמן אחיות ישמעאל בארץ הקדושה נקצב עד שנת ש"ת בשכר מצות מילה כמובא לעיל בסוף פרשת לך.

פז. וא"ו זעירא היינו ספירת יסוד שהיא

זוהר ויקהל רכ ע"א

בענין תחיית המתים

אמר רבי שמעון, בזמן ההוא שיתעוררו מתי העולם, ויתיצבו בארץ הקדושה, יקומו מחנות מחנות כולם בארץ הגליל. לפי ששם עתיד מלך המשיח להתגלות, לפי שהוא חלקו של יוסף. ושם נחרב תחלה, ומשם התחילו להגלות מכל שאר המקומות ולהתפזר בין העמים, כמו שכתוב (עמוס ו'): "וְלֹא נִחְלוּ עַל שֵׁכַר יוֹסֵף". ולמה יקומו שם, לפי שהוא חלקו של זה שהושם בארון. שכתוב: "וַיִּשָּׂם בְּאָרוֹן בְּמִצְרַיִם", ואחר כך נקבר בארץ הקדושה. שכתוב (יהושע כ"ד): "וְאֵת עֲצָמוֹת יוֹסֵף אֲשֶׁר הָעֵלּוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם קָבְרוּ בְּשֵׂכֶם". וזה הוא שעמד בקיום הברית הקדוש יותר מכולם. ובזמן ההוא שיתעוררו מחנות מחנות, כולם ילכו אלו לחלק אבותם, ואלו לחלק אבותם. שכתוב (ויקרא כ"ה): "וַיִּשְׁבְּתֶם אִישׁ אֶל אֲחֻזָּתוֹ", ויכירו זה לזה. ועתיד הקדוש ברוך הוא להלביש לכל אחד ואחד בגדי צבעונים, ויבואו כולם וישבחו לרבונם בירושלים, ויתחברו שם המונים המונים, וירושלם תתמשך לכל הצדדים, יותר ממה שנתמשכה כשנקבצו שמה מהגלות. כאשר יתחברו וישבחו לרבונם, הקדוש ברוך הוא ישמח עמהם. זהו שכתוב (ירמיהו ל"א): "וַיָּבֹאוּ וַיִּרְנְנוּ בְּמִרוֹם צִיּוֹן". ואחר כך: "וַיִּנְהָרוּ אֶל טוֹב ה' וְגו'", כל אחד ואחד לחלקו ולחלק אבותיו. ונחלת ישראל תגיע עד העיר רומא, ושם ילמדו תורה. והרי נתבאר.

זוהר דף קיח ע"א

"וַיִּקְרָא אַבְרָהָם אֶת שְׁם בְּנוֹ הַנּוֹלֵד לוֹ וְגו'". אמר רבי שמעון, בא וראה אף על פי שאברהם כתוב בו: "וַיִּסַּע אַבְרָם הַלּוֹךְ וְנִסְוֵעַ הַנְּגַבָּה", וכל מסעיו היו לדרום ונקשר בו [פ"ט], לא נתעלה למקומו כראוי עד שנולד יצחק. כיון שנולד יצחק נתעלה למקומו. והוא נשתתף עמו ונתקשרו זה בזה [א], לפיכך אברהם קרא אותו בשם יצחק ולא אחר, כדי לחבר מים באש [א]. שכתוב: "וַיִּקְרָא אַבְרָהָם אֶת שְׁם בְּנוֹ הַנּוֹלֵד לוֹ אֲשֶׁר יִלְדָה לוֹ שְׂרָה יִצְחָק". מהו הנולד לו, אש ממים.

(דף קג ע"ב)

ובא וראה יצחק לשון שמחה וחדוה, שנחלף מים באש ואש במים. ועל כן נקרא כך. ולפיכך הקדוש ברוך הוא קרא אותו כך טרם שיצא לעולם בשם הזה, והודיע זה

זוהר **זוהר**

לאברהם. כמו שכתוב: "וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֲבֹל שָׂרָה אֲשֶׁתְּךָ יִלְדָת לְךָ בֵּן וְקָרָאתָ אֶת שְׁמוֹ יִצְחָק". ובא וראה בהנולדים האחרים הניח הקדוש ברוך הוא לקרוא להם שמות, ואפילו נשים קראו לבניהן שמות. אבל כאן לא הניח הקדוש ברוך הוא לאמו לקרוא לו שם, אלא לאברהם. שכתוב: "וְקָרָאתָ אֶת שְׁמוֹ יִצְחָק", אתה ולא אחר, כדי להחליף מים באש, ואש במים. להכליל אותו בצדו[נ].

זוהר בראשית י ע"ב

"וַיִּגְדַּל הַיֶּלֶד וַיִּגְמַל וַיַּעַשׂ אַבְרָהָם מִשְׁתָּה גָדוֹל וְגוֹ". אמר רבי שמעון, כל המשמח עצמו באותן המועדים, ואינו נותן חלק להקדוש ברוך הוא, זה הרע עין שונא השטן אותו, ומקטרג עליו ומסלקהו מן העולם, והרבה צרות על צרות מסבב לו. חלקו של הקדוש ברוך הוא, הוא לשמח לעניים כפי מה שיכול לעשות. מי לנו בעולם גדול מאברהם, שעשה טובות לכל הבריות, וביום שעשה משתה מה כתוב, "וַיַּעַשׂ אַבְרָהָם מִשְׁתָּה גָדוֹל בְּיוֹם הַגְּמִל אֶת יִצְחָק", עשה אברהם משתה וקרא לכל גדולי הדור לסעודה ההיא. ולמדנו שבכל סעודה של שמחה, מקטרג ההוא הולך ורואה. אם איש ההוא הקדים טובה לעניים, ובאם נמצא שם עניים בבית, נפרד מקטרג ההוא מן הבית ואינו נכנס שמה. ואם לא, נכנס לשם ורואה ערבוב השמחה בלי עניים, ובלתי טובה שהקדים לעניים, עולה למעלה ומקטרג עליו. אברהם כיון שהזמין לגדולי הדור, ירד המקטרג ועמד על הפתח כדמיון עני, ולא היה מי שישגיח בו. אברהם היה משמש לאותן המלכים והשרים, שרה הניקה בנים לכולם, כי לא היו מאמינים שהיא ילדה, אלא אמרו אסופי הוא, ומן השוק הביאו הילד הזה. לפיכך הביאו ילדיהן עמהן, ושרה לקחה אותם והניקה אותם לפניהם. זהו שכתוב: "מִי מְגַלֵּל לְאַבְרָהָם הַיְנִיקָה בְּנֵים שָׂרָה", בנים ודאי. וכאשר מקטרג ההוא עמד על הפתח, אמרה שרה: "צָחַק עָשָׂה לִי אֱלֹהִים". מיד עלה מקטרג ההוא לפני הקדוש ברוך הוא ואמר לו: "רבון העולם, אתה אמרת אברהם אוהבי, עשה סעודה, ולא נתן לי כלום ולא לעניים, ולא הקריב לפניך אפילו יונה אחת. ועוד אמרה שרה שצחקת בה". אמר לו הקדוש ברוך הוא: "מי בעולם כאברהם". ולא זו משם עד שכלכל כל שמחה ההיא. ופקד הקדוש ברוך הוא להקריב יצחק לקרבן. ונגזר על שרה שתמות בשביל צער בנה. כל צער ההיא גרם על שלא נתן כלום לעניים:

זוהר דף קיח ע"ב

"וַתֵּרָא שָׂרָה אֶת בֶּן הַגֵּר הַמִּצְרִית אֲשֶׁר יָלְדָה לְאַבְרָהָם מִצְחָק". אמר רבי חייא, מיום שנולד יצחק, והיה ישמעאל בבית אברהם, לא נתעלה ישמעאל בשמו. במקום שהזהב מונח, הפסולת לא נזכר לפניו. ולפיכך כתוב: "בֶּן הַגֵּר הַמִּצְרִית". גבר שאינו ראוי להזכר לפני יצחק. אמר רבי יצחק, "וַתֵּרָא שָׂרָה". בעין של בזיון ראתה אותו שרה, שלא ראתה אותו בעין שהוא בנו של אברהם, אלא שהוא בן הגר המצרית. ולפיכך כתוב: "וַתֵּרָא שָׂרָה". שרק שרה ראתה אותו בעין זו, ולא אברהם. שהרי באברהם לא כתוב בן הגר, אלא בנו.

זוהר זוהר

בא וראה אחר כך מה כתוב, "וַיֵּרַע הַדְּבָר מְאֹד בְּעֵינֵי אַבְרָהָם עַל אֹדֶת בְּנוֹ". ולא כתוב על אדות בן הגר המצרית. לפיכך כתוב: "וַתֵּרָא שָׂרָה אֶת בֶּן הַגֵּר הַמִּצְרִית", ולא ראתה שהוא בנו של אברהם. רבי שמעון אמר, זה הכתוב שבחה של שרה הוא, לפי שראתה אותו מצחק לעבודה זרה, אמרה ודאי אין זה הבן בנו של אברהם, שיעשה מעשיו של אברהם. אלא בן הגר המצרית, הוא חוזר לחלק של אמו. לפיכך: "וַתֵּאמֶר לְאַבְרָהָם גֵּרֶשׁ הָאִמָּה הַזֹּאת וְאַתְּ בְּנָהּ כִּי לֹא יִירָשׁ בֶּן הָאִמָּה הַזֹּאת עִם בְּנֵי עַם יִצְחָק". וכי תעלה על דעתך ששרה היתה מקנא לה או לבנה, אם כן לא היה מסכים הקדוש ברוך הוא עמה, שכתוב: "כֹּל אֲשֶׁר תֹּאמַר אֵלַיךָ שָׂרָה שְׂמַע בְּקֹלָהּ". אלא לפי שראתה אותו מצחק בעבודה זרה, ואמו למדה לו משפטי עבודה זרה, לפיכך אמרה שרה: "כִּי לֹא יִירָשׁ בֶּן הָאִמָּה הַזֹּאת וגו'". אני ידעתי שלא יירש לעולם חלק בהאמונה, ולא יהיה לו עם בני חלק, לא בעולם הזה ולא בעולם הבא. ולפיכך הסכים עמה הקדוש ברוך הוא. והקדוש ברוך הוא רצה להפריש בלבדו זרע הקדוש כראוי, כי בשביל זה ברא העולם. שהרי ישראל עלה ברצון הקדוש ברוך הוא עד שלא נברא העולם. ולפיכך יצא אברהם לעולם, והעולם נתקיים בשבילו. ואברהם ויצחק עמדו ולא נתישבו במקומם, עד שיצא יעקב לעולם. כיון שיצא יעקב לעולם נתקיימו אברהם ויצחק, ונתקיים כל העולם. ומשם יצא עם הקדוש לעולם, ונתקיים הכל כדמיון שנמצא בהקדושה של מעלה כראוי^[ג], ולפיכך אמר לו הקדוש ברוך הוא: "כֹּל אֲשֶׁר תֹּאמַר אֵלַיךָ שָׂרָה, שְׂמַע בְּקֹלָהּ כִּי בִיִּצְחָק יִקְרָא לָךְ זֶרַע". ולא בישמעאל.

זוהר דף קיח ע"ב

"וַתֵּלֶךְ וַתִּתַּע בְּמִדְבַּר בְּאֵר שָׁבַע". כתוב כאן ותתע, וכתוב שם (ירמיהו י'): הִבֵּל הַמָּה מַעֲשֵׂה תַעֲתָעִים^[ג], והקדוש ברוך הוא בשביל אברהם לא עזב אותה ואת בנה. בא וראה בראשונה כשברחה מלפני שרה, מה כתוב, "כִּי שָׁמַע ה' אֶל עֲנִיָּהּ". ואחרי שטעתה אחרי עבודה זרה, אף על פי שכתוב: "וַתִּשָּׂא אֶת קֹלָהּ וַתִּבְכֶּה", מה כתוב, "כִּי שָׁמַע אֱלֹהִים אֶל קוֹל הַנְּעִר", ולא כתוב, כי שמע אלהים את קולך, באשר הוא שם. הרי ביארו שלא היה עוד בן עונשין אצל בית דין שלמעלה, שהרי בית דין שלמטה מענישים מן י"ג שנה ומעלה, ובית דין שלמעלה מעשרים שנה ומעלה, ואף על פי שרשע היה, אין בן עונשין הוא, וזה נתבאר. וזהו שכתוב: "בְּאֲשֶׁר הוּא שָׁם". אמר רבי אלעזר, אם כן מי שנסתלק מן העולם טרם שהגיעו ימיו לעשרים שנה, מאיזה מקום נענש. לפי שהרי מן י"ג שנה ולמטה אין הוא בן עונשין, אלא בחטאים של אביו יוכל להענש. אבל מן י"ג שנה ומעלה מהו העונש, אמר לו, הקדוש ברוך הוא חס עליו שימות זכאי, ונותן לו שכר טוב בעולם הבא. ולא שימות חייב שיהיה נענש לעולם הבא וזה נתבאר.

זוהר זיו הזוהר

צג. פירוש, שהנהגת העולם לא היתה המתקת גבורה בחסד, וזה שורש קדושת כראוי לא במדת החסד בלבד ולא במדת יעקב. הגבורה בלבד אלא במדת הרחמים שהיא צד. מה שם עבודה זרה אף כאן עבודה זרה.

זוהר דף קט ע"ב

"וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וּגו'". אמר רבי שמעון, הרי למדנו, ויהי בימי, על צער נאמר. "ויהי", אף על פי שלא כתוב בימי, מעט צער יש בו. ויהי אחר, אחר מדרגה התחתונה מכל מדרגות עליונות. ומה היא דברים, ככתוב (שמות ד'): "לֹא אִישׁ דְּבָרִים אֲנֹכִי" [ציה], ומי זה היה אחר מדרגה הזו, "וְהָאֱלֹהִים נָסָה אֶת אַבְרָהָם", שבא השטן לקטרג לפני הקדוש ברוך הוא על אברהם, שאין הדבר בשלמות כראוי עד שיעשה דין ביצחק כי השטן שהוא היצר הרע אחר הדברים הוא, ובא לקטרג.

כאן יש להבין. שכתוב: "וְהָאֱלֹהִים נָסָה אֶת אַבְרָהָם", את יצחק צריך לומר, שהרי יצחק בן שלשים ושבע שנים היה, והרי אביו אין בן עונשין שלו היה, שאילו אמר יצחק אינני רוצה, לא היה אביו נענש עליו, ומפני מה כתוב: "וְהָאֱלֹהִים נָסָה אֶת אַבְרָהָם". ולא כתוב, נסה את יצחק. אלא את אברהם ודאי, שבקש להכליל אותו בדין, שהרי אברהם לא היה בו דין כלל מקודם לזה, ועתה נכלל מים באש, ואברהם לא היה בשלמות עד עתה, שנכלל מים באש ואש במים [צ"ו], ולפיכך כתוב: "וְהָאֱלֹהִים נָסָה אֶת אַבְרָהָם", ולא כתוב את יצחק, שהזמין בזה לאברהם להתכלל בדין, וכאשר עשה זאת, נכנס אש במים, ונשתלם זה עם זה. ובא וראה סוד הדבר, אף על פי שאמרנו הטעם שכתוב אברהם ולא יצחק, אבל יצחק גם כן נכלל בכתוב הזה.

סוד הדבר שכתוב: "וְהָאֱלֹהִים נָסָה אֶת אַבְרָהָם", נסה לאברהם לא כתוב, אלא את אברהם. את דוקא וזה יצחק. שהרי בשעה ההיא היה שורה בגבורה שלמטה, כיון שנעקד ונזדמן לעשות בו דין על ידי אברהם כראוי, אז נתעטר במקומו עם אברהם, ונעשה התכללות אש במים ונתעלו למעלה, שאז נמצאה מחלוקת כראוי, מים באש. מי ראה אב רחמן שנעשה אכזרי, אלא בשביל שיהיה נמצא מחלוקת של מים באש, ולהתעטר כך בשורשם [צ"ו], עד שבא יעקב ונתתקן הכל כראוי, ונעשו שלשה אבות בשלמות, ונתתקנו עליונים ותחתונים.

זוהר דף קמ ע"א

סיבה שהקדוש ברוך הוא מנסה את הצדיקים

"וְהָאֱלֹהִים נָסָה אֶת אַבְרָהָם". אמר רבי יהודה, מהו נסה, הרמת נס. כמו שכתוב (ישעיהו ס"ב): "הָרִימוּ נֶס", שאו נס, הרים דגל שלו בכל העולם. שהרי על ידי זה הרים

זיו הזוהר

צו. שעל ידי העקדה נכלל אברהם בגבורה ויצחק שנתרצה לרצון אביו ונכנע להעקד נכלל בחסד, והיינו אש במים ומים באש.
צז. שעל ידי עובדא זו לתתא שאברהם נתרצה להתהפך לאכזרי לשחוט בנו, ויצחק שנכנע לאברהם נעשה המתקת גבורה בחסד לעילא בשורש שניהם.

צה. פירוש, כי ספירת מלכות שהיא מדרגה התחתונה מן העשר ספירות היא בחינת דבור ודברים, ואחר מדרגה זו מתחיל שורש השטן וכל כת דיליה, ומן ספירת מלכות יש פסיעה לבר שמשם בא החיות להחיצונים בסוד רַגְלִיָּהּ יְרֻדוֹת מְנוֹת כִּידוּעַ, ולכן הוא נקרא **אחר הדברים**.

הקדוש ברוך הוא דגלו של אברהם בעיני כל. זהו שכתוב: "נִסָּה אֶת אַבְרָהָם". כי בשביל להרים דגל הצדיקים, הקדוש ברוך הוא מנסה אותם, להרים ראשם בכל העולם.

זוהר דף קיט ע"ב

לקחו בדברים

"וַיֹּאמֶר קַח נָא אֶת בְּנֶךְ וְגו'". אמר רבי שמעון, וכי איך יכל אברהם שהיה זקן לקחת אותו, אפשר תאמר לפי שיצחק לא יצא מרשותו כלל, כן הדבר. אבל יתכן ככתוב (במדבר כ'): "קַח אֶת אֶהֱרֹן וְאֶת אֶלְעָזָר בְּנֹו", והיינו להמשיכם בדברים, ולהנהיגם לרצונו של הקדוש ברוך הוא. אף כאן קח בדברים, "אֶת בְּנֶךְ אֶת יִחִידְךָ אֲשֶׁר אֶהְבַּת", הרי ביארו זאת, "וְלֶךְ לְךָ אֶל אֶרֶץ הַמּוֹרִיָּה וְגו'". כמו שכתוב (שיר השירים ד'): "אֶלֶף לִי אֵל הַר הַמּוֹרִיָּה [צח], לעשות התקון במקום הראוי.

זוהר דף קכ ע"א

אברהם ראה שיעקב עתיד לצאת ממנו

"בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַיֵּשֶׁא אַבְרָהָם אֶת-עֵינָיו וַיֵּרָא אֶת הַמָּקוֹם מֵרְחֹק" [צט], ביום השלישי הרי ביארו זאת. מה הטעם שכתוב: "בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי, וַיֵּרָא אֶת הַמָּקוֹם מֵרְחֹק", אלא לפי שכתוב: "כִּי בִּיצְחָק יִקְרָא לְךָ זֶרַע", וזה הוא יעקב שיצא ממנו, וזה המכיוון של "בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי" [ק] וַיֵּרָא אֶת הַמָּקוֹם מֵרְחֹק". כמו שכתוב (ירמיהו ל"א): "מֵרְחֹק ה' נִרְאָה לִי", וירא את המקום, זה הוא יעקב. שכתוב בו: "וַיִּקַּח מֵאֲבֵי הַמָּקוֹם", הסתכל אברהם ביום השלישי היינו, מדרגה השלישית, וראה את יעקב שעתיד לצאת ממנו. מרחוק, כמו שאמרנו מרחוק ולא לזמן קרוב.

אמר לו רבי אלעזר, מה זה שבח לאברהם, שהסתכל וראה שעתיד לצאת ממנו יעקב, שהרי כשהלך לעקוד את יצחק, אין זה שבח כל כך לאברהם, אמר לו, ודאי שראה את יעקב, שהרי עוד מקודם לזה ידע אברהם החכמה, והסתכל ביום השלישי, היינו, מדרגה השלישית שתעשה השלמות [קא], ואז ראה את יעקב, שכתוב: "וַיֵּרָא אֶת הַמָּקוֹם", אבל עתה עמד לו הדבר מרחוק, לפי שהלך לעקוד את יצחק, ולא רצה להרהר אחרי הקדוש ברוך הוא.

זוהר זיו הזוהר

- צח. הר הבית מקום המזבח נקרא הר המור, כי כמו שאדם נהנה מן ריח בושם המור כך נהנה הקדוש ברוך הוא מן ריח הקרבנות כמו שכתוב בקרבן נח וְרִיחַ ה' אֶת רִיחַ הַנְּיִיחִים, וכן בכל הקרבנות כתוב לְרִיחַ נִיחִים.
- קא. כי עיקר השלמות להנהגת זה העולם היא מדרגה השלישית מדת הרחמים שורש יעקב.
- קב. פירוש, יום השלישי היינו ספירה השלישית תפארת שורש יעקב.
- קג. כי עיקר השלמות להנהגת זה העולם היא מדרגה השלישית מדת הרחמים שורש יעקב.
- קד. סופי תיבות אמת, וזה יעקב, כמו שכתוב תתן אמת ליעקב, ועתה ראה אברהם מקום יעקב מרחוק

זוהר דף קכ ע"א

אברהם מאמין בהקדוש ברוך הוא

"וַיֵּבְאוּ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר לֹו הָאֱלֹהִים". רמזו כאן שאף על פי שבא לראיה ההיא וראה את יעקב, אמר אברהם, ודאי שהקדוש ברוך הוא יודע באופן אחר הראוי שיוולד. מיד, "וַיֵּבְאוּ שָׁם אַבְרָהָם אֶת הַמִּזְבֵּחַ וּגְו", מה כתוב למעלה, "וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל אַבְרָהָם אָבִיו, וַיֹּאמֶר אָבִי", הרי ביארו. אבל מה הטעם שלא השיב לו כלום, אלא לפי שהרי נסתלק מן רחמי האב על הבן, ולפיכך כתוב "הַנְּנִי בְנִי" [קכ], הנני, שנסתלק הרחמים ונהפך לדין.

זוהר דף קכ ע"א

אברהם ויצחק בכונה אחת לעשות רצון קונם

"וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֱלֹהִים יְרֵאָה לֹו הֵשֶׁה". לא כתוב ויאמר אביו, שהרי לא עמד עליו כאב, אלא בעל מחלוקת היה לו. "אֱלֹהִים יְרֵאָה לֹו הֵשֶׁה", יראה לנו, צריך לומר. מה יראה לו, אלא כך אמר לו, "אֱלֹהִים יְרֵאָה לֹו", לעצמו, שה כאשר יהיה נצרך, אבל עתה, בני לעולה ולא שה. מיד וילכו שניהם יחדו [קכ].

זוהר דף קכ ע"א

מלאכי מעלה בכו בשעת עקידת יצחק

"וַיִּשְׁלַח אַבְרָהָם אֶת יְדֹו וַיִּקַּח אֶת הַמַּאֲכָלֶת לְשַׁחֵט אֶת בְּנֹו". רבי שמעון פתח ואמר (ישעיהו ל"ג): "הֵן אֲרָאֶלֶם צָעֲקוּ חֲצָה מְלֹאכֵי שְׁלוֹם מֵרַ יִבְפִּיּוּן", הן אראלם, אלו מלאכים העליונים. צעקו בשעה ההיא, ובקשו לעמד על דבר ההיא שכתוב: "וַיֹּצֵא אֹתוֹ הַחוּצָה" [קיד], לפיכך צעקו חוצה. מלאכי שלום, אלה הם מלאכים אחרים. שהיו עתידים ללכת לפני יעקב. ובשביל יעקב הבטיחם הקדוש ברוך הוא שלום. שכתוב (בראשית ל"ב): "וַיַּעֲקֹב הָלַךְ לְדָרְכוֹ וַיִּפְגְּעוּ בֹו מְלֹאכֵי אֱלֹהִים". ואלה נקראים מלאכי שלום. כולם בכו כשראו לו לאברהם שעקד את יצחק, ונזדעזעו עליונים ותחתונים, וכולם על יצחק.

זוהר דף קכ ע"א

ענין ב' פעמים אברהם

"וַיִּקְרָא אֵלָיו מְלֹאךְ ה' מִן הַשָּׁמַיִם וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אַבְרָהָם". יש טעם מפסיק ביניהם. שאין אברהם אחרון כמו הראשון, האחרון בשלמות, והראשון אינו בשלמות [קיה].

רבי חייא אמר, אברהם אברהם, כדי לעוררו ברוח אחר, במעשה אחר, בלב אחר.

זוהר זיו הזוהר

קה. אברהם הראשון מורה על קודם נסיון העקדה שהיה רק בבחינת חסד בלבד ואין זה שלמות, ואברהם האחרון מורה על אחר שעמד בנסיון העקדה ועל ידי זה נכלל בו גבורה ודין, והיינו שלמות יותר.

קב. פירוש, שאני עתה בבחינת של בני שהיא מדת הגבורה.

קג. פירוש, בדעה אחת וברצון אחד לעשות רצון הבורא.

קד. ואמר לו כה יהיה זרעך ככוכבי השמים.

רבי יהודה אמר, נתברר יצחק ונתעלה ברצון לפני הקדוש ברוך הוא כריח של קטרת הסמים, שמקריבים הכהנים לפניו ב' פעמים ביום. ונשתלם הקרבן, שהרי צער היה לאברהם בשעה שנאמר לו: "אַל תִּשְׁלַח יָדְךָ אֶל הַנְּעָר וְאֶל תַּעֲשׂ לוֹ מְאוּמָה", כי חשב שקרבנו לא נשתלם, ולחנם עשה וסדר הכל ובנה מזבח. מיד, "וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם אֶת עֵינָיו וַיִּרְא וְהִנֵּה אֵיל אַחַר נֶאֱחָז בְּסִבְךָ בְּקִרְנָיו וְגו'".

זוהר דף קכ ע"ב

זמן בריאת האיל

הרי למדנו שזה האיל נברא בין השמשות, ובן שנתו היה. כמו שכתוב: "כִּכְשֵׁ אֶחָד בֶּן שְׁנָתוֹ לְעֵלָה", וכך צריך להיות. ואם כן איך אמרו שבין השמשות נברא, ועוד הרי יצחק לא היה עדיין בעולם[קט], אלא שנפקד אז זה הכח להזמין איל בשעה שיצטרך לו לאברהם, כמו בכל שאר הדברים שנבראו בין השמשות. היינו, שנתמנה זה הכח להזמין דבר ההוא בשעה שיהיה נצרך לו, כן גם איל הזה שנקרב תחת יצחק.

עמו אנכי בצרה

פתח ואמר, כתוב (ישעיהו ס"ג): "בְּכֹל צָרָתְךָ לֹו צָר וּמְלֹאךָ פָּנָיו הוֹשִׁיעֶם וְגו'". הושיעם, והרי הוא עמהם באותה הצרה, ועתה אמרת הושיעם, אלא מושיעם לא כתוב, רק הושיעם מקודם לזה, במה שהוא עתיד בצרה ההוא לסבל עמהם. **ובא וראה בכל זמן שישראל הם בגלות, השכינה עמהם בגלות.** והרי ביארו במה שכתוב (דברים ל'): "וְיָשֹׁב ה' אֶלְהֵיךָ אֶת שְׁבוּתְךָ וְרַחֲמֶךָ וְגו'".

ובשביל שהשכינה עמהם, הקדוש ברוך הוא זוכר אותם להטיבם ולהוציאם מן הגלות. שכתוב (שמות ו'): "וְאֶזְכֹּר אֶת בְּרִיתִי". בתחלה, ואחר כך "וְעֲתָה הִנֵּה צִעַקְתָּ בְּנִי יִשְׂרָאֵל בְּאֵה אֵלַי".

ועתיד הקדוש ברוך הוא להכריז בכל העולם ולהשמיע קול שיאמר (ישעיהו ס"ג): "וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים עַמִּי הִמָּה בְּנִים לֹא יִשְׁקְרוּ וַיְהִי לָהֶם לְמוֹשִׁיעַ". ברוך ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

זינו הזוהר

קו. פירוש, שהרי אין חבוש מתיר עצמו מבית האסורים.

קח. שלא כתוב והשיב בבנין הפעיל, לאחרים. אלא שכתוב ושב, והיינו שגם השכינה תשוב מן הגלות, וזאת שגם השכינה עם ישראל בהגלות היא עיקר הישועה לישראל כי על ידי זה הם בטוחים שבכל אופן שיהיו נמצאים יהיו נגאלים בזכות השכינה הקדושה.

קו. פירוש, שיצחק לא היה עדיין בעולם שיתרצה להשחט, וכיון שזה ענין התולה בבחינת האדם איך נוכל לומר שנברא בין השמשות דכיון שאין הקדוש ברוך הוא בורא דבר על חנם אם כן ידיעתו של הקדוש ברוך הוא עם פעולתו בבריאת האיל היתה מכרחת מלמעלה שאברהם ויצחק יתראו לנסיון העקדה, ואם כן אין זה מעלה לאברהם ויצחק, לכן מתרץ שלא נברא בפועל רק שהיתה פקידה לזה בדרך האפשרי.

מפגל הזוהר העולמי
נחל לכיש 2478 בית שמש
0548-436784-30

הזוהר זוהר מכריז ואומר

הלומד והוזר מרויח וקוצר

מהפכת הזוהר העולמי יוצאת לדרך!

לומדים כרך א' מספר ראשון של "זוהר השבת" ונבחנו ומקבלים סט "זוהר השבת" מחלק לפרשיות השבוע, מיחד ל"שלחן שבת", עם דיסק של דרשות התעוררות על לימוד הזוהר הקדוש

במתנה פיצד?

מפגל הזוהר העולמי
בת ים - גבולות
052-6077914
בית ים - נאור
052-3254036
חולון - יוסי
054-2214449
ראשון לציון
054-2214449
ים - בוביס
02-625-5789

- 1 יש לשלוח פקס עם פרטים מלאים [שם, כתבת, וטלפון] למספר 153-3616-8526
  - 2 אנחנו נשלח לך את המבחן. 3 בגמר המבחן תפקסס אותו לפקס הנ"ל.
  - 4 בוחן מיחד מטעם "מפעל הזוהר" יבדק את המבחן, ותקבל את המתנה.
- המצטיינים יזכו לפרסום בספרים.

לפרטים והזמנת מבחנים, טל: 0542-214-449

כל יהודי יכול לזכות בסט של זוהר השבת! בחנם!

כל רגע של למוד הזוהר הקדוש יקר מאוד בעיני ה'.
כל רגע של למוד, מציל את עם ישראל בפרטיות ובכלליות מגזרות קשות.
יהודי יקר, כמה פח ועצמה תבניין בך!
כל העולם תלוי בלמוד שלך, אל תרפה ידיך, הזמן קצר והמלאכה מרובה,
בוא והצטרף לקבוצה שתוליך את כל העולם לשלום,
בוא ושב בצלו של הרשב"י הקדוש.

מתן שכרו בצידו, הרשב"י יושב ולומד עמו